

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX Kaina 30 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, RUGPJŪTIS — AUGUST 26, 1986

Nr. 166

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Aušra Nr. 49(89)

Prieš 30 metų

Iš savo atsiminimų

A. VIENUOLIS

(Tešinyš)

Sutartu laiku atvykau. Radau Sakramentams paruoštą ir papuoštą staliuką, degė dvi žvakės. Atlikęs būtinas įžangines apeigas, atsėdau šalia ligonio lovos klausyti išpažinties. Suteikiau visus ligoniui skirtus Sakramentus ir sukalbėjau maldas. Rašytojas buvo nusiteikęs.

Atsiveikindamas nuoširdžiai dėkojo ir prašė leisti pabučiuoti kunigo ranką. Pasisakė, stengdavosi neapleisti Velykinės išpažinties. Kol buvo galima, atlikdavo Velykinę savo parapijoje, o vėliau — važiuodavo į kitas bažnyčias.

Retkarčiais užeidavau pasikalbėti. Prašydavo nepamiršti. Yra pastebėjęs, kad jo raštai peredaguoja. Rašė literatūros leidykliui protestus. Leidyklos direktorius Tornau atsakė suktu laišku, kurį man rašytojas perskaitė.

Buvo rašytojui atvežę nuotrauką iš ruošiamo „Paskenduoles“ filmo. Autorius sukritikavo kai kuriuos kadrus ir filmas nebuvo pastatytas.

Įpusėję 1955 m. gavėnia. Syki, atsilankęs pas rašytoją, priminiau, ar nenorėtų atlikti

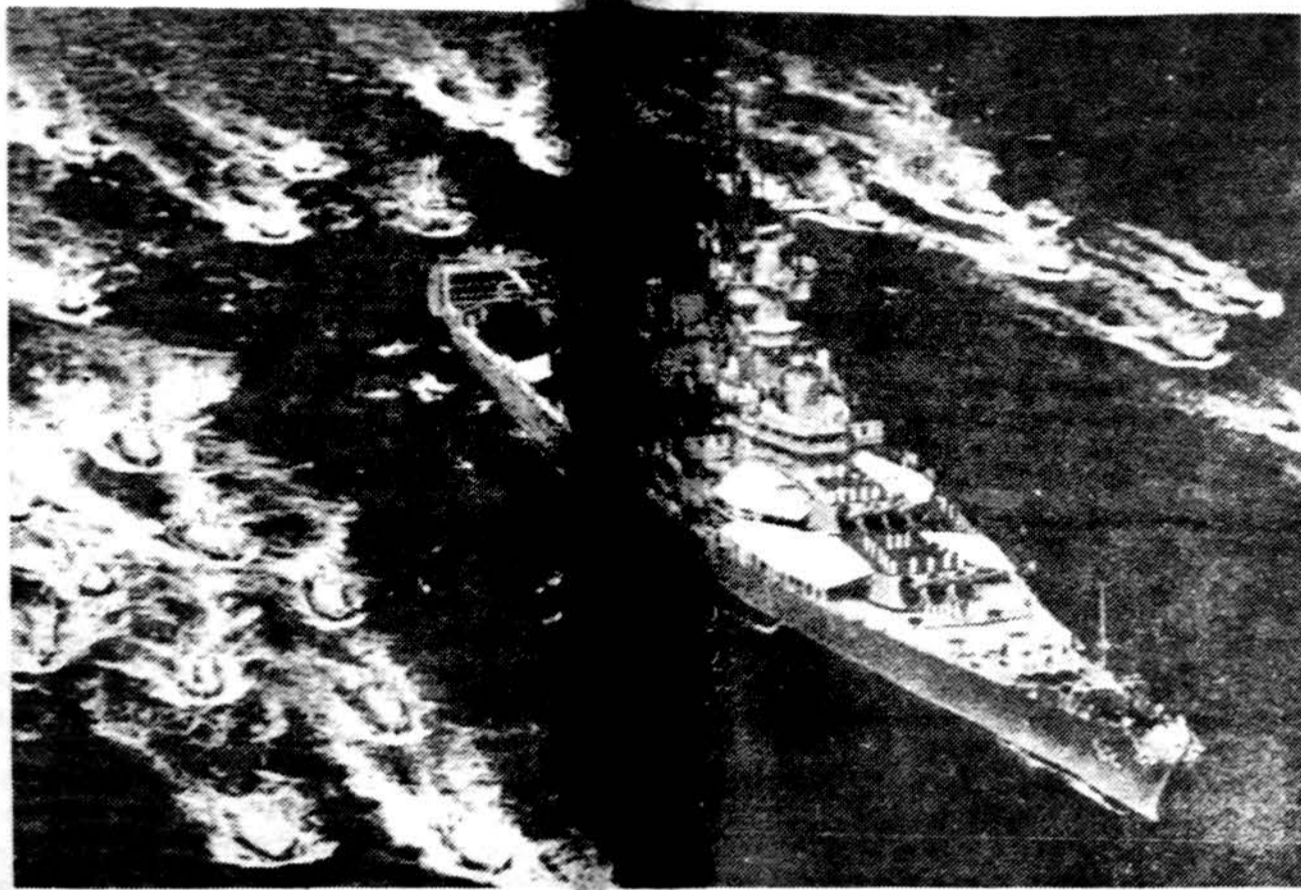
Velykinę išpažintį. Noriai sutiko ir rytojaus dieną atėjau su Sakramentais. Rašytojas laukė apsilvilkęs iškilmingais rūbais — fraku. Man padarė gilų įspūdį — taip buvo laukiamas Danguaus Svečias. Atsiklaupęs, nuolankiai atliko išpažintį, priėmė Šv. Komuniją ir, palaiminęs, palikau susikaupusį.

Įsimtinai rašytojo pinigais buvo pastatytas Anykščių bažnyčioje vyskupo A. Baranausko marmurinis biustas.

Vienas svarbiausių parodymų, kad rašytojas A. Vienuolis-Zukauskas buvo religinių įsitikinimų, tai jo oficialus testamentas, notaro patvirtintas. Jame pažymi, kad visuomet tikėjo į Dievą ir prašė, kad po mirties jo kapą puoštų kryžius.

Kai ant rašytojo kapo buvo užridentas akmuo su parašu, o kryžius nebuvo, tada testamentu vykdytojas Zigmantas Tolušis oficialiu raštu kreipėsi (turbūt į Rašytojų Sąjungą) užklaudamas, kodėl neįvykdytas Velionies testamentas — nėra kryžius prie kapo. Į tą raštą negavo jokio atsakymo.

Pasirašė kun. Petras Rauda Svedasai, 1971 m.

Japonijoje apie 500 atominų ginklų prieš protestavo Sasebo mieste prieš Amerikos karo laivą New Jersey vizitą. Protesto dalyviai pasitiko karo laivą dar jūroje. Japonai tvirtina kad laivą yra raketų su branduoliniu užtaisais, kas laivo Japonijos konstitucija.

Sovietai plečia prekybą Vakaruose

Maskva. — Sovietų Sąjunga praneša apie naujus planus savo ekonominėje srityje, pagal kuriuos bus žymiai daugiau įsijungę į prekybą Vakaruose.

Maskva sako, kad ji, Irano prašoma, sumažina alyvos eksportą į Vakarų 100.000 statinių per dieną, tai yra, maždaug 6 procentus. Vakarų diplomatai pripažįsta, kad tai yra aiškus alyvą eksportuojančių kraštų palaikymas, jog alyvos kaina būtų kiek galima vienoda. Taip pat sovietai ryžtasi leisti Vakarų bizniso kompanijoms daugiau veikti Sovietų Sąjungoje.

tačiau jie nenori jungtis į tarptautinį valiutos fondą. Praeitą savaitę jie pasiprašė būti priimami į pasaulinę prekybos organizaciją GATT, kurios suvažiavimas bus Urugvajuje rugsėjo 15 d. JAV tuoj tam priėmimui pasipriešino. „Mes vasara manėme, kad jų dalyvavimas šioje organizacijoje neduos nieko gero“. — pasakė reporteriams Santa Barbaroje Baltųjų Rūmų spaudos sekretorius Larry Speakes.

Brusselsyje Europos Bendruomenės reikalų atstovas Willy de Clercq spaudai aiškino, kad Maskva nenori toje organizacijoje būti tik stebėtoja, bet nori stipriai įsijungti į visą jos eigą. Praeityje Vakarų valstybės šiam sovietų pagėdavimui nerodė jokio dėmesio. Iš sovietų bloko Čekoslovakija, Vengrija, Lenkija ir Rumunija yra nariai. Kinija turi tik stebėtojos statusą, bet jau nori būti ir pilnateise nare.

Siuo metu sovietai ypač kreipia dėmesį į tai, kad kartu su Vakarų bendrovėmis galėtų statyti savo krašte didžiulias mašinas fabrikas ir žemės ūkio apdirbimo įrangą. Tais reikalais nori tartis su Japonija, Švedija ir Anglija. Taip pat jų planavimo komiteto pirmininkas Nicolai Talyzin rugsėjo pradžioje vyks į Kiniją susipažinti su jų reformomis. Sumažinimas alyvos eksporto labai ap sunkina įvairių mašinų pirkimą iš Vakarų. Tad paskutiniai sovietų ėjimai ir rodo, kad jie atsiskaito savo tradicinės izoliacijos ir eina į pasaulinę prekybos rinką.

Sovietų Sąjunga, kaip didžiausia pasaulio alyvos

gamintoja, laikėsi atokiai nuo OPEC ir tik dabar sueina į sąlytį. Vakarų diplomatai mano, kad tai turi užtikrinti arabų kraštų, jog kad ką tik vykę Sovietų Sąjungos pasitarimai nepakeičia jų politinio nusistatymo Viduriniuose Rytuose. Po 90 minučių pasitarimo Helsinkyje, Maskva pranešė, kad su Izraeliu daugiau pasitarimų nebus, kadangi Izraelio delegacijos atstovai kėlė ir žydų klausimą Sovietų Sąjungoje. Kaip žinoma, Maskva nutraukė diplomatinius ryšius su Izraeliu 1975 m. Arabų-Izraelio karo metu.

Vakarų komentatoriai sako, kad šis sovietų ėjimas į alyvos kainas neturės įtakos, nes tik nedidelis alyvos kiekis tebus paimtas. Pagaliau, sovietų alyvos gamyba paskutiniaisiais metais yra sulėtėjusi, bet tai neturės jokios įtakos Vakarams. Po Černobylio atominės nelaimės, sovietų oficialūs atstovai aiškina, kad dabar privalo taupyti alyvos išteklius rudenį ir šiai žiemai.

Prancūzija ir PLO

Paryžius. — Prancūzijos užsienio reikalų ministeris pareiškė, kad Prancūzijos vyriausybė yra už Palestinos išlaisvinimo organizacijos dalyvavimą visuose taikos pasitarimuose, kuri liečia Viduriniuosius Rytus.

Praeitą savaitę Izraelio laikraštis „Diot Aharonot“ rašė, kad Prancūzijos ministras Jacques Chirac pasikalbėjęs sakęs, jog jis esąs priešingas, kad būtų sukurta Palestinos valstybė. Jis esąs už tiesioginius pasitarimus tarp Jordano ir Izraelio, negu, kad tais reikalais būtų tarptautinė konferencija. Premjero įstaiga tuoj paneigė, kad premjeras davęs iš viso tokių pasikalbėjimų. Jis tik kalbėjėsi su vienu Izraelio žurnalistu, kuris ruošias knygą apie Vid. Rytus, bet jokio interviu nebuvo.

Oficialus Prancūzijos nusistatymas, jau nuo pat prez. De Gaulle laiku, yra nepatvirtinti Palestinos pareikšti savo teisę ir apspręsti savo likimą. P.L.O. politinio skyriaus vadovas Farouk Kadounin šią savaitę bus priimtas Prancūzijoje užsienio reikalų ministeris

TRUMPAI IŠ VISUR

Anatolijaus Ščaranskio brosis su šeima vakar išskrido į Vieną, o iš ten į Izraelį. Jų išleidimas yra susitarimo dalis, kai A. Ščaranskis buvo išleistas išvykti ir buvo iškeistas į šnipą, kai Sovietų kareiviuose išbuvo 9 metus ir buvo apkaltintas šnipinėjimu Amerikai.

Du cirko akrobatai, kurie pabėgo iš Rusijos, įstojo į Miami cirko trupę ir su ja lankysis įvairiose miestuose, atlikdami cirko numerius. Nikolai ir Bertalina Nikolaičiai iš gastroliuojančio Maskvos cirko pabėgo rugpjūčio 4 d. ir, atskridę į Miami, pasiprašė pabėgėlių teisės apsigyventi JAV, kas jiems buvo leista.

Vienuolika valstybių — Illinois, New York, Ohio, Connecticut, Washington, Iowa, W. Virginia, Rhode Island, New Hampshire, Oregon ir Delaware — susitarė įsteigti bendrą loteriją savaitėje, kurioje būtų galima laimėti daugiau negu 40 mil. dol. Ta loterija pradės veikti tik kitų metų rudenį, kadangi jos direktoriai turi paruošti visus planus ir taisykles.

Dar vienam pabėgėliui buvo suteikta pasilikimo JAV teisė. Jan Czeberkus, 35 m. jūreivis dabar yra Clevelande. „Aš maniau, kad Amerika yra puikus kraštas, bet aš niekada negalvoju, kad yra toks puikus“, pasakojo jis per vertėją, kuris yra sen. Howard M. Metzbaum padėjėjas. „Aš niekada netikėjau sulaukti tokios geros pagalbos iš sen. Metzbaum Imigracijos departamento ir tų žmonių, kuriuos susitikau“. Jan Czeberkus paliko savo žmoną ir dvi dukras Lenkijoje. Po metų jis galės prašyti leidimo apsigyventi visam laikui.

Viešosios opinijos tyrimo Gallup Poll įstaiga skelbia, kad pirmąsyk amerikiečiai pasisakė, jog svarbiausia Amerikos švietimo problema yra narkotikų vartojimas.

praneša, kad „P. L. O. turi būti visuose pasitarimuose globaliniu mastu, kurie leistų palestiniečiams pareikšti savo teisę ir apspręsti savo likimą“. P.L.O. politinio skyriaus vadovas Farouk Kadounin šią savaitę bus priimtas Prancūzijoje užsienio reikalų ministeris

Afrikos problema skaldo Izraelį

Tel Avivas. — Pietų Afrikos respublikos apartheido politika suskaldė daugelio Vakarų pasaulio valstybių žmonių opiniją. Vieni griežtai pasisako už ekonominį spaudimą, kuris priverstų P. Afrikos vyriausybę keisti savo rasistinę sistemą. Kiti mano, kad ekonominės sankcijos daugiau pakenktų ne baltiesiems, o pirmiausia nusikraustų juoduosius, kuriems norima padėti.

Nuomonių skirtumas pasireiškė Amerikoje, kur Kongreso demokratai reikalauja visiškai nutraukti ekonominius ryšius su P. Afrikos nedemokratišku režimu, tačiau administracija mano, kad reikėtų palaikyti ryšius, išlaikyti įtaką ir daryti spaudimą per konstruktyvų dialogą. Skilimas jaučiamas ir britų tautų sandraugoje.

Gan karšti debatai šiuo klausimu vyksta Izraelyje, kuris su Pietų Afrika palaiko gyvus prekybos ir net karinio bendradarbiavimo ryšius. Izraelio kairieji surengė pastaruoju metu visą eilę demonstracijų prieš rasistinę P. Afrikos politiką. Dešinio sparno aktyvistai ragina vyriausybę palaikyti su P. Afrikos režimu dar glaudesnius santykius. Oficiali vyriausybės politika yra ta, kad sankcijų Izraelis skelbti negali, nes Pietų Afrikoje gyvena apie 100 tūkstančių

žydų ir bijoma jiems pakenkti.

Neseniai Jeruzalės teatre gastroliavo Pietų Afrikos dainininkų ir šokėjų grupė. Apie 20 socialistų Mapam partijos narių demonstravo prieš jėgą į teatrą. Jie kaltino teatro vadovybę ir į salę susirenkančius žiūrovus, kad jie palaiko ir remia rasizmo atstovus. Penki Mapam aktyvistai bandė įsibrauti į teatrą, tačiau sargai juos sulaukė.

Tuo pačiu metu kitoje gatvės pusėje susirinko P. Afrikos šalininkai, kurie pasisakė už glaudesnius santykius su P. Afrika. Tarp jų, praneša Izraelio spauda, buvo daug imigrantų iš Sovietų Sąjungos. Jų nešiojamuose plakatuose matėsi įrašai: „Pietų Afrika visada buvo Izraelio draugė“. „Afrikos Nacionalinis Kongresas yra lygus P.L.O.“. Tuo juodieji P. Afrikos opozicijos vadai sulyginami su palestiniečiais, reikalaujančiais savo valstybės Izraelio okupuotose teritorijose. Praėjusią savaitę apie 50 izraeliečių demonstravo prieš premjerą įstaigos. Tarp jų buvo žinomas smuikininkas Semion Melnik, kuris dabar yra Jeruzalės orkestro narys. Jis pasakė reporteriams, kad jis dvejuis metais gyveno Pietų Afrikoje ir „nėra matęs Izraeliui draugiškesnės šalies ir palankesnės žydams tautos“.

Parlamento narys Y. Tzaban iš Mapam partijos pasmerkė šią P. Afrikos draugų demonstraciją, pavadindamas jos dalyvius „tikraisiais fašistais ir rasistais“. Demonstracijos narys Stanley Goldfoot sakė iš minios, kad „neuošabau, kad Tzaban simpatizuoja prosovietiniam Afrikos Nacionaliniam kongresui, nes Tzaban yra buvęs Izraelio komjaunimo sekretorius“.

Dešiniems demonstruojant savo draugiškumą Pietų Afrikos vyriausybei, kairieji imasi praktiškų darbų. Izraelio darbininkų unijų federacijos Histadrut vadovybė suorganizavo P. Afrikos juodiesiems specialius kursus, kuriuose juodieji aktyvistai mokosi, kaip padėčiai pasiekti ir juodiesiems laimėti P. Afrikos valdžią, reikia organizuoti darbininkų sąjungas, kaip išvystyti socialines programas, kaip organizuoti moteris ir jaunimą. Šių kursų vedėjas pranešė, kad juodieji nėra treniruojami nuversti dabartinį režimą, tačiau ruošiami tai dienai, kai to režimo jau nebus. Juodieji mokosi taikioje atmosferoje taktikos ir strategijos, kaip reikės veikti juodųjų ir baltųjų jėgoms taikiai bendradarbiaujant. Histadruto vadai nurodo, kad kursuose yra dalyvavę kitų juodosios Afrikos valstybių veikėjai, nors iš rietų Afrikos dabartiniai studentai yra pirmieji.

„Pradėkit byla arba — paleiskit“

Jeruzalė. — Izraelio teismas Ramle vietovėje, kur kalinamas John Demjanjuk, Amerikos išduotas Izraeliui vasario 28 d., nacių karo nusikaltimais kaltinamas 66 vyras, vėl prailgino Demjanjuko kalinimo leidimą, tačiau įspėjo Izraelio prokuratūrą, kad tai gali būti jau paskutinis pratęsimas. Izraelio prokurorai ieško kaltinamosios medžiagos ir įrodymų, kad Demjanjukas tikrai buvo Treblinkos lagerio dujų kamertų operatorius. Jis sakosi niekad Treblinkoje nebuves.

Aukščiausiojo teismo teisėjas Yakov Maltz pasakė, kad teismas laikys suimtą įtariąjį tik ribotą laiką ir tikisi, kad jo apkaltinimas įvyks per ateinančias šešias savaites. Kaltintojai jau šeštąsyk prašė pratęsimo.

Pats Demjanjukas irgi pasiskelbė pareiškima, kuriame kaltina prokurorą gaisinant laiką ir ieškant netikrų liudininkų, kurie jį neteisėtai kaltintų.

Buvęs Aukščiausiojo Izraelio teismo narys Haim Cohn pasakė, kad jei kaltinimai nebus pateikti iki spalio 1 d., galimas daiktas Demjanjukas turės būti paleistas. Tuomet vidaus reikalų ministeris turėtų ištremti Demjanjuką į Ameriką, tačiau Demjanjukas dabar yra be jokios pilietybės, taigi „mums tektų jį pasiimti atgal“.

Kaip žinoma, Demjanjukas gavo JAV pilietybę 1958 m., tačiau teisingumo departamento, OSI byloje pilietybę jam buvo atimta 1977 m., nes jis melavęs vizos prašyme ir pilietybės prašyme.

— Irano lėktuvai vėl puolė Persų įlankoje esantį Libėrijos tanklaivį, kuris skęsta.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 26 d.: Zeferinas, Pandyna, Algiminas, Ugnė.

Rugpjūčio 27 d.: Kezaris, Monika, Tolvydas, Didirė.

ORAS

Saulė teka 6:09, leidžiasi 7:36.

Debesuota, šilčiau; temperatūra dieną 85 l., naktį 65 l.

gorbačiovas ir kapai

Tokyo. — Japonijos žmonių grupė Sovietų Sąjungą leido aplankyti savo giminių kapus, kurie yra palaidoti Kurilų salose.

1945 m. sovietai pagrobė tas salas iš japonų ir iki šiol dar nesugrąžino. JAV ir Japonijos kariniai šaltiniai skelbia, kad Maskva ten laiko 10.000 karių įgulą ir 40 MIG-23 lėktuvų.

Šis leidimas japonams lankyti mirusiųjų giminių kapus laikomas kaip noras pagerinti santykius, siekiant mokslinio ir ekonominio bendradarbiavimo su japonais. Japonų technologija, kaip rašo New York Times, gali žymiai padėti Gorbačioviui, kuris kaip tik siekia sumoderninti komunistų ekonomiją, ypač natūralių dujų produkcijoje Sibire ir Sakalinų salose.

Japonijos žinių šaltiniai skelbia, kad sovietų Gorbačiovas nori aplankyti Japoniją. Kaip tik Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministerio pavaduotojas šią savaitę bus Tokyo mieste ir aptars tokio vizito galimybes. Japonijos oficialūs asmenys sako, kad, nežinūrint leidimo japonams lankyti kapus, negali būti jokio politinio pasikeitimo, kol sovietai nepasitrauks iš Japonijai priklausancio Kurilų salyno.

Karas išsiplėtė į Persų įlanką

Teheranas. — Irano dvasinis vadas ajatola Khomeini pasakė vyriausybės narių susirinkime, kad Iranas negali nutraukti karo prieš Iraką „bedievius“, kol bus laimėta pilna pergalė ir prezidento Saddam Husseino valdžia bus sutriuškinta. Mes negalime priimti mums primetamos taikos, negalime priimti

ti jokių tarpininkavimų, pasakė ajatola.

Irano valdžia paskelbė, kad praėjusią savaitę buvo suimtos dvi teroristų gaujos, kurios siemet užmušė savo bombomis 38 žmones ir sužeidė 225. Tarp suimtų yra monarchistai ir vadinami mujahedynai, tačiau nesakoma, kiek žmonių suimta.

Užsienio stebėtojai bijo, kad Irano-Irako karas jau išsiplėtė į Persų įlanką. Praėjusią savaitę Irakas sudaužė tris naftos tanklaivius, o Iranas sužalojo irgi tris laivus. plaukiančius iš Abu Dhabi uosto. Naftos laivų puldinėjimas prasidėjo 1984 kovo 27 d. Pirmaisiais metais buvo pulta 40 laivų, o 1985 m. sužaloti 45 laivai. Siemet jau buvo 59 naftos laivų puolimai, naudojant vandeniu plaukiančias raketas ar helikopteriu nešiojamas raketas. Kariaujančios pusės nepaiso, su kuria vėliau tie laivai plaukia. Joks laivas nėra saugus Persų įlankoje, pasakė neseniai iš ten grįžęs JAV laivyno vadas admiralas John Addams.

Prezidentė Aquino Indonezijoje

Manila. — Filipinų prezidentė Corazon Aquino išvažiavo keturiom dienom į Indoneziją ir Singapūrą. Ji pasakė, kad krašto valdžia yra tvirtose ir saugiose rankose ir taika bus išlaikyta. Filipinų spauda kėlė mintį, kad prezidentė išvykus, Marcos šalininkai gali vėl bandyti perimti valdžią.

Žymaus prezidento Marcos rėmėjo, buvusio valstybės prokuroro Felizardo Lota laidotuvsė dalyvavo apie 20.000 Marcos šalininkų, kurie laidotuves panaudojo politiniams reikalams. Policija budėjo ir į eiseną nesikišo.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

SENOVĖ VERTINGA TIK IŠMINTIGAJAM

Klausimas. Skaičiau lietuviškoje spaudoje apie kasdieniniam vartojimui vaistažolių arbatą. Ten buvo parašyta, kad juodų serbentų, aviečių, mėtų arbatos ramina vidurių skausmus, gydo širdies ligas, hemorojų, skrandžio opas ir daugelį kitokių negerojų. Kaip medicina žiūri į tokį gydymą?

Atsakymas. Buvo laikai, kai kitokių grytū žmonės neturėjo — gyveno dūnišėse. Taip pat pergyveno žmonės ir arbatinį gydymą — jis toks jau muziejuje. Tik senovėje ta žolių arbata buvo vertingiausia priemonė serganciam, nes kito pasirinkimo nebuvo.

Žinoma, tokios arbatos tada buvo naudingos ir dabar yra; jos yra naudingos, pagerinto skonio skystis. Vien arbata gydyti vidurių skausmus yra rizikinga; net ir dabar, diagnozės nenustatius vidurių skausmai negydomi skausmus malšančiais vaistais. Taip turėjo būti elgiamasi ir senovėje. Kitaip elgiantis galima mirtinai užleisti pagydomą dalyką. Dabar tas visas arbatas gerime kaip skystį, kuris kūniui yra naudingas, bet jokių ligų jomis negydykite. Visokie raštai apie tu arbatų neva gydymą neturėtų pasirodyti mūsų spaudoje.

Dabar ligonį gydytojas ir jo patarimo visi bokime.

Senovės žmonių patirtį reikia gerbti, bet gydytis reikia dabartinėmis patobulintomis priemonėmis. Moksline medicina senovės žmonių patirtį išbulino ir tais patobulinimais dabar turime naudotis, o negrįžti į senovišką primityvumą. Negalima archaiskas gydymo žinias dabar taikyti serganciam. Daug geriau pasielgti tokie apie arbatomis gydymą rašantieji, jei jie ragins gausiai gerti naudingų skystių, kurių šiaip žmonės, ypač pensininkai labai permažai naudoja. Sakysim, suslogavai — gulks lovon ir gausiai gerk šiltos ramunėlių ar liepžiedžių arbatos. Kūnas pats pasigyds, tik jam netrukdykim. Tas mūsų motinelių patarimas galioja iki šių dienų.

Įdomi yra vaistažolių istorija. Nuo seno žmonės reumatą gydė gluosnio (salix) žievės nuovirais. Dabar iš jo žievės pagaminamas vaistas salicilinė rūgštis — aspirinas. Jis yra nepakeičiamas vaistas reumatinių ligų gydyme. Aišku, kad mums dabar nereikia gerti gluosnio žievės nuovirų.

Arba vėl: Anglų moterėlė sėkmingai naudojo raudoną žydinčią gėlę *Digitalis purpurea* kūno sutinimams gydyti kartu su tuzinu kitų žolių arbatų. Iš jos tą paslaptį nupirko anglų gydytojas už keliasdešimt svarų. Pasirodė, kad iš to tuzino žolių, tik vienintelė *Digitalis purpurea* buvo gydanti. Iš jos dabar gaminamas nepakeičiamas širdžiai vaistas digitalis.

Tas pats reikalas ir su chinino medžio žieve: joga žmonės gydėsi nuo drūgio ligos (malarijos). Dabar iš tos žievės gaminamas vaistas prieš malariją — chininas.

Tokių faktų yra visa eilė. Mums reikia būti išmintingiems medicinos srityje: reikia atsisaikyti senovės netikslumų ir pasisavinti dabartinio mokslo tiesą. Sakysim, nenuokusių aguonų galvūčių skystis — arbata buvo nuo seno naudojama miegui sukelti.

Dabartinė medicina iš tokių galvūčių gamina vaistą opiūmą (morfiną) — skausmus raminantį vaistą.

Yra ir nuodingų augalų, kurių arbatą žmonės naudoja. Tokių žolių arbatos visi lietuviai turi vengti ir neklausti visokių vertelių kalbų ir neskaityti jų rašinių apie būk tai gydymą tu žolių galią. Būtinai liaukimės naudojote tokių žolių arbatas: alfalfa, comfrey, sassafras, kurias mūsų kiai lengvatikiai mėgsta naudoti.

Žmonės labai lėtai keičia savus nusiteikimus. Tas pats atsitinka su vaistažolių naudojimu. Turės praeiti generacijos, kol žmonės pradės sėkmingiau skirti grūdus nuo pelų: medicinišką tiesą nuo pasakėlių.

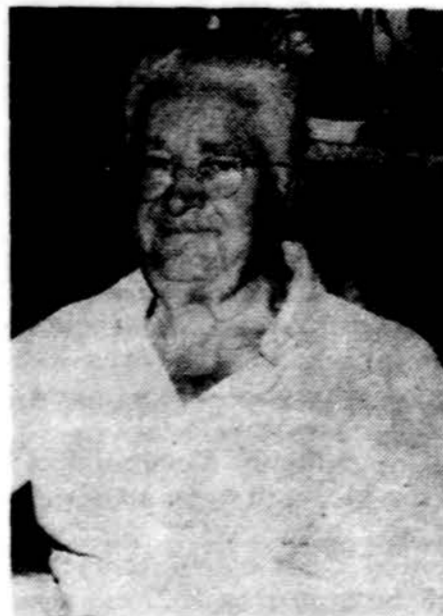
Taip ir su Tamstos minima vaistažolių arbata: ji, kaip minėta, vertinga kaip skystis ir kaip nusiteikimas būk ji gydanti. Būtinai tiek sau naudoti naudingo skystio, kad per parą kūnas pagamintų mažiausiai pusantro kvortos šlapimo. Su gausniu skystyčių naudojimu gerėja žmogaus sveikata. Čia ir yra minėtų arbatų nauda.

Rimtai sergant reikia naudotis gydytojo patarimais. Juk, išmintingam aišku, kad reikia pirma sužinoti ligos pobūdį, o tik tada tikėtis sėkmingesnių pasekų atsakančiam gydant turimą ligą. Išmintingam to pakaks.

KAVOS NAUDA IR ŽALA

Klausimas. Dabar eina ginčai televizijoje apie kavos gėrimo naudingumą ar žalą. Eiliniam žiūrovui liko neaiškūs, kaip ten galų gale yra su ta kavos teikiama žala. Juk čionykščiai kavoje tiesiog plaukte plaukia: čia kavutė, ten ji su cigarete kartu, o ir mūsų joks susibūrimas neapsieina be kavutės.

Atsakymas. Priklausant nuo to, kieno klausysies ir kurio patarimu naudosis, kavos gėrimo nauda ar žala priklausys. Kavos gamintojai, kaip ir tabako-cigarečių gamintojai, tvirtina, kad kava kenkia ir kad neįrodyta, jog cigaretės kenkia. Girdi, džiauks kava gerdamas ir cigaretę rūkydamas. Tuo tarpu rimti žmonės atliko nuodugnius tyrimus su gyvuliais ir su žmonėmis ir jie tvirtina, kad kava sukelia naują gimimo kūno igimtus trūkumus, didina cholesterolio kiekį — dėl to artina širdies ataką, pakelia

Pensininkams daug padedą jų reikalų tvarkyme Jonas Augustinas gardžiuojasi sveiku, skaniu, lietuvišku maistu Alvudo pažmonyje Lietuvio sodyboje.
 Nuotr. M. Nagio

Alfonsas Šidagis (kr.) ir Jonas Kaunas traukia lietuvišką sutartinę Alvudo pažmonyje Lietuvio sodyboje.
 Nuotr. M. Nagio

kraujospūdį, trukdo zaizdoms skrandyje gyti, sukelia nemigą, vėži...

Priklausant nuo to, kaip yra surėdyta Tamstos asmenybė, taip Tamsta elgsis su kava. Normaliam žmogui užteks virš minėtų blygybių, kad kavos nelieštų. Juk yra kava be kofeino (Sanka), tai kam tas kofeinas prašalinamas, jei jis niekam nekenkia? Bet ir ne išganymas: kofeinas prašalinamas su chemikalais, kurie priešaukia vėži. Galimas toks prašalinimas vandeniu, bet jis iškastingesnis, todėl Amerikojai nenaudojamas kaip Europoje kad yra. Be to, nukafinuota kava (be kofeino) yra didesnė skrandžio jaudintoja negu paprasta kava, todėl nenaudotina, ypač skrandyje žaizdą turint.

Todėl meskime šalin visas pasakėles apie kavos su kofeinu ir be jo gerumą-malonus. Kavos gėrimas — nesveikas įprotis. Jis taip nesveikas kaip ir cigarečių rūkymas ar girtavimas. Be to, kava su cigarete yra dvigubas nuodas, nežūrint kaip gražiai čiuilbėtų kavos ir cigarečių pirkliai. Jie loja ten kur laka. Mes lietuviai tokių lojųkų apgavystėms užsikimškime ausis ir apsieikime be kavos ir be cigaretės. Juk, pratingas žmogus negali klausyti tokių niekų. Girdi, tik mažas kiekis vėži sukeliantis chemikalas lieka kavoje prašalinant iš jos kofeiną. Nesveikų nusiteikimų mūsų kiekis lieka patenkintas cigareteje esamu mažu smalos ir nikotino kiekiu, o kavoje esamu daugiopiu blygybiu, o be kofeino joje esamu mažu kiekiu ir vėžio prašaukėjo. Taip į niekus virsti tik ne lietuviai gali. Mums su tokiais nepakeliui.

KAS NAUJO AIDS LIGOS REIKALUOSE?

Klausimas. Dabar tiek daug rašoma ir per radiją ir televiziją kalbama apie AIDS ligą, kad net baisu darosi dėl beveik negalimo nuo jos apsisaugojimo. Kaip dabar dalykai stovi tos ligos reikalu?

Atsakymas. Nesijaudink ir nekelk panikos tuo reikalu: jei gyveni intymiai tik su sava žmona, o Tamstos žmona taip gyvena tik su Tamsta ir jei negauni kraujo transfuzijos — tai miegok ramiai. Tamstai nėra ir nebus baisi ta liga. Mat, ji dabar žinoma kaip neuzkrečiama kasdieninio gyvenimo apraiškomis: pasisveikinimu, kartu buvimu, darbe vieną darbą dirbant ar valgant... Dar viena sąlyga: jei virš minėta pats padorus buvai (ir žmona padori buvo), per paskutinius penkeris ar dešimt metų. Mat, nuklydimas nuo tikro šeimyniško intymumo į sunkelius surištas su pavojumi užsikrėsti ta liga ir taip užsikrėtus nieko nejausti kokius mažiausiai penkis metus. Tik tada taip užsikrėtusiųjų tarp 20 ir 30 procentų ar daugiau pradeda sirgti iki šiol, nepagydoma AIDS liga.

Todėl neverskime visos kaltės vien ant homoseksualų, kada dabar heteroseksualai nėra ta pavietrė ant visos Afrikos žemyno per santykiavimą su gatvinėmis. Ne ką

šventesnis yra ir tūlas chadgiškis, kuris iš darbo ne tiesiai į namus keliauja, bet į šalį pas laisvo elgesio moterį užsuka ir, parnešęs AIDS ligos virusus, užkrečia nekaltą žmoną, o pastaroji gimydama užkrečia nekaltą kūdikį. Čia ir yra visos baisumas tos ligos — ji dabar plečiasi pasibaisėtina tik per įvairiopą paleistuvavimą. Cook apskrities ligoninėje dirbant priseina kas antra diena tirti ir gydyti po vieną, kartais po du tokius ligonius jau AIDS liga sergančius įvairiose tos ligos stadijose. Pirmiausia ima augti baltos spalvos gry-

belis (*Monilia*) jų stemplėje. Kai jo ten priauga pusynas — jis negali nuryti maisto. Kiti viduriuoja, karščiuoja, plaučiuose komplikacijas gauna ir lepsiemis virtę į niekus, baigia savo gyvenimą patojie jaunystėje. Joks gydymas jiems nepadeda, nes jų kūnas neturi jokio atsparumo prieš įvairius užkrėtalus. Dar niekada iki šiol joks gydytojas nėra turėjęs tokioje padėtyje ligonių — skausmas veria širdį, kad per savo nesuvaldymą intymume žmogus turi apmokėti savo gyybe. Tai baisiau negu sifilis, tripeiris ir visos kitos venerinės ligos kartu suėmus. Dar anas gali šiek tiek taisyti, o čia — nieko.

Na, ir netikėk tu žmogau, kad tai nėra Dievo bausmė! Juk tos žalios beždžionės Afrikoje, nuo kurių manoma paplito ta liga pas žmones, buvo per milijonus metų — joms tokie virusai nekenkė. Kodėl tik dabar užsikrėtė nuo tu beždžionių žmogus? Kas galėtų paaiškinti? Įdomūs teiški dalykai išryškėja tos ligos reikalu. Apsikrėtusieji ta liga mėgina traukti teisman apkrėtėjus. Toks atvejis yra Californijoje prieš Estate of Rock Hudson. Tos įstaigos įkūrėjas mirė nuo tos ligos. Apdraudus bendrovės turi teisę reikalauti iš savo

JAUNIMO VEIKLA WASHINGTONĖ

Šią vasarą būčiau praleidusi Chicagoje, ieškodama pelningo darbo, kad galėčiau rudenį nusipirkti knygas ir pradėti teisės mokyklą. To vietoj turėjau progą, kaip Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos internė, keliauti, pasimokyti ir užsidirbti. Mano kelionė tęsėsi beveik šešias savaites. Jos tikslas buvo duoti jaunam politikai susidomėjusiam studentui progos susipažinti su įvairiais būdais, kuriais lietuviai gali turėti įtakos Kongrese bei Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Ši kelionė prasidėjo Washingtone ir baigėsi New Yorke.

Washingtono darbas buvo tam tikras pasiruošimas prieš važiuojant į New Yorką. Mane Washingtone priėmė Linas Kojelis ir Asta Banionytė. Washingtone niekada nesu gyvenusi, tai pirma savaitė buvo šiek tiek sunkesnė — nauja vieta, nauji veidai, nauji uždaviniai. Pritaipyti palengvėjo, kai naujos pažintys nuosirdžiai siūlė padėti.

Pirmą savaitę dirbau kartu su Asta Banionyte. Asta neseniai paliko savo darbą Kapitolyje ir labai daug žino apie Washingtoną, jo veikėjus ir politinę veiklą ne tik aplamai, bet taip pat ir liečiančią lietuvius. Su Asta besikalbant daug išmokau, lyg būčiau tris knygos toms perskaicius. Aš sužinojau apie pramatomą Lietuvių Tautinį centrą, kurį Linas ir Asta nori įkurti Washingtone. Tai būtų informacijos centras, kuris būtų prieinamas amerikiečių organizacijoms, norinčioms gauti žinių apie lietuvius. Centre įvairios lietuviškos organizacijos galėtų turėti savo būstines ir naudotis savo atbudinti iki šiol snaudžiančią jaunimo organizaciją. Suvažiavimo programa buvo įvairi. Pavyzdžiui, kiekvienam suvažiavimo dalyviui

buvo privaloma aplankyti savo Kongreso atstovą. Mano uždavinys buvo paruošti šiuos susitikimus dalyvių su kongresiniais atstovais. Bendrai paėmus, darbas buvo nesunkus, bet vargingas. 120-čiai žmonių paruošti atskirus susitikimus reikėjo laiko ir energijos. Bet dalyviui pasisakė, kad tai buvo vienas iš programos įdomesnių punktų. Susitikimui reikėjo paruošti ir kitos medžiagos. Reikėjo surasti ir atspausdinti atstovų apibūdinimus, kad dalyviai galėtų geriau pažinti savo atstovus. Reikėjo surasti informacijos, liečiančios, kaip kiekvienas atstovas balsavo už įstatymus, skelbiant Lietuvos nepriklausomybę ir Pabaltijo laisvės pripažinimą.

Kita suvažiavimo programa dalis buvo išrinkti vieną metinį projektą, prie kurio visi Amerikos Lietuvių Jaunimo sąjungos skyriai galėtų prisidėti. Kiekvienam projektui reikėjo surinkti šiek tiek medžiagos. Vienas toks projekto pasiūlymas buvo kartu dirbti su amerikiečių žmogaus teisių organizacijomis ir platinti žinias apie Balio Gajausko kančią. Aš kartu su Asta lankiau Amerikos žmonių teisių organizacijas, kad geriau pažintume jų veiklą dėl lietuvių politinių kalinių ir suzinotume, kaip lietuviškas jaunimas galėtų kartu su jomis dirbti. Viena iš labiausiai pritariančių organizacijų tai buvo CREED — Christian organization for the Emancipation of Dissidents. CREED yra labai sunkiai dirbusi Balio Gajausko byloje. Jie mums ne tik daug patarė bet ir įteikė daug medžiagos, plakatus, laiškus ir panašiai. Su CREED teko taip pat pasikalbėti apie vėl siūlytą įstatymą, kuris neleistų Amerikai priimti tokias

(Nukelta į 4 psl.)

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)
 Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 28th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.
 Second class postage paid at Chicago, Ill.
 Subscription Rates: \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.
 Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje ...	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	\$30.00 \$19.00

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius tašo savo nuožūra. Nesuradotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už eklebimų turinį netaško. Skelbimų kainos prišūnčiamos gavus prašymą.

klientų kraujo tyrimo, ar jie nėra apsikrėtę AIDS ligos virusais. Apsikrėtusieji bus laikomi didelio pavojaus kategorijai priklausančiais. Aišku, tokių apdrauda bus pasakiškai brangi. Tai nėra kokia AIDS liga apsikrėtusiųjų (ir dar nesergančiųjų) diskriminacija. Tos bendrovės taip elgiasi su visais sunkiai serganciaisiais: širdininkais, mažakraujais bei pakelta kraujospūdį turinčiaisiais. Daugiau tuo reikalu kita karta.

DR. IRENA KURAS
 KODIKUI IR VAIKUI LIGOS SPECIALISTE
 MEDICAL BUILDING
 3200 W. 81st Street
 Ofiso tel. RE 7-1168;
 Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
DR. S. LAL
 SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
 2454 W. 71st Street
 434-2123
 Pirm 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2.

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEKA
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 4255 W. 63rd St.
 Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-1, o-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.
 Tel. 436-7700

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
 F.A.C.C.
 KARDIOLOGAS
 Širdies ligos
 6132 S. Kedzie Ave., Egin, Ill. 60120
 Valandos pagal susitarimą

Namu 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
 ORTOPEDINIS LIGOS — CHIRURGIJA
 6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
 Tel. 925-2670
 1185 Dundee Ave., Egin, Ill. 60120
 Tel. 742-0255
 Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
 AKI LIGOS — CHIRURGIJA
 Chicago Eye Institute
 4200 N. Central Ave.
 Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
 DANŲ GYDYTOJAS
 8104 S. Roberts Road
 1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
 Tel. 563-0700
 Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
 (Kalba lietuviškai)
 OPTOMETRISTAS
 Tikrina akis, Pritaiko akinius ir Contact lenses.
 2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
 Val. pagal susitarimą. Udarvta treč.

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
T. RAMA, M.D.
 Specialybė — Chirurgija
 2454 West 71st Street
 Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
 Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
 Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
 2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
 Tel. 436-0100
 11800 Southwest Highway
 Palos Heights, Ill. 60462
 (312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
 INKSTU PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
 2656 W. 63rd Street
 Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
 Šešt. pagal susitarimą
 Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vizinas, M.D., S.C.
 Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
 Kalbama lietuviškai
 6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
 Valandos pagal susitarimą
 Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namu 361-3772
DR. STRIBAS ŽIJOBA
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 6745 West 63rd Street
 Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
 IR ODOS CHIRURGIJA
 (Agliai nuimami ofisai)
 2434 W. 71 Street, Chicago
 Tel. 434-5849 (veikla 24 val.)
 Val. pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
 OPTOMETRISTAS
 2709 West 51st Street
 Tel. 476-2400
 Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

Ofs. 735-4477;
 Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIŲ LIGOS
 CRAWFORD MEDICAL BUILDING
 6449 So. Pulaski Road
 Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 Tel. 233-8553
 SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
 3921 W. 103rd Street
 Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVICIUS
 JOKŠA
 VAIKŲ LIGOS
 6441 S. Pulaski Rd.
 Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
 WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
 ODOS LIGOS
 KOSMETINĖ CHIRURGIJA
 Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
 Specialybė vidaus ir kraujo ligos
 Nechirurginis išsiplėsiusių venų ir hemoroidų gydymas
 5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
 Valandos pagal susitarimą:
 Penkt., antr., ketv. ir penkt. Reikalui esant atvažiuoju ir į namus.

DR. JOVITA KERELIS
 Danų Gydytoja
 TRADE CENTER BUILDING
 9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills
 (Ant 95th St. 1 blokas į rytus nuo Roberts Rd.)
 Tel. 590-8101 Val. pagal susitarimą

Tel. RE-lance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
 Lietuvių gydytojas
 3925 West 59th Street
 Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 1443 So. 50th Ave., Cicero
 Kasdien 1 iki 8 val. vak. Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DANTŲ GYDYTOJOS
DR. IRENA KYRAS
 PROSTHODONTICS — karinėlis, tilteliai, plokštelės ir bendroji praktika.
DR. LAURA KYRAS
 2659 W. 59 St. Chicago
 Tel. 476-2112
 Valandos pagal susitarimą

DR. LINAS A. ŠIDRYS
 AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
 2636 W. 71st Street
 Pirmu trečiad. nuo 2 iki 5 v.v. Ketvirtad. nuo 10 v.r. iki 6 v.v. Susitarimus skambinti 436-3566

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNPPER
 AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
 166 East Superior, Suite 402
 Valandos pagal susitarimą
 Tel. — 337-1285

ĮAMŽINKITE SAVE

Na, gal ne pamokslas, o tiksliau — patarimas ar priminimas, nes „sakyti pamokslus“ kunigams, kurie patys juos ruošia ir sako, labai nedėkingas dalykas. O rašyti šiuo klausimu mus paskatino neseniai iš spaudos išėjusi kun. Jono Burkaus knyga „Pietvakariuose“. Šis pavadinimas, dargi be antrinės antraštės, skaitytojui nedaug ką sako, užtat įžangoje rašoma: „JAV-bėse daugelis lietuvių tremtinių kunigų neturėjo laimės dirbti savųjų bendruomenėje, bet buvo 'pašaukti' dirbti kurioje nors vyskupijoje, kur lietuvių visai nebuvo. Nors tokioje vyskupijoje galėjo susimesti visas būrys lietuvių kunigų, bet praėjus keliolikai ar kelioms dešimtims metų, tik jų antkapiai liudija, kad jie ten dirbo. Šios knygos tikslas yra užrašyti bent jų įnašą minėtai vyskupijai ar pietvakariuose už jos ribų“.

Vyskupo žodžiai teisingi. 439 puslapių knygoje kun. J. Burkus stropiai ir išsamiai aprašė dešimties Pietvakariuose ilgą laiką dirbusių lietuvių kunigų ir aštuonių laikinai dirbusių gyvenimą ir darbą. Aprašė vaizdžiai, sklandžiai, knygą įdomu skaityti, kaip gerus kelionių aprašymus. Bet kartu gaunasi ir liūdnas vaizdas: tuo metu, kai okup. Lietuvoje taip labai reikalingi lietuvių kunigai, mūsiškiai išėjusiai turėjo ilgus metus dirbti blogiausiose nelietuviškose be galo skurdžiose parapijose, išmokti ispanų ir anglų kalbas, kad galėtų jiems padėti. Ir labai daug padėjo. Jų bažnyčios buvo dažniausia „barakinio“ stiliaus, klebonijos — skurdūs barakėliai ar net landynės. Lietuviai kunigai ten buvo siunčiami dėl to, kad kiti nenorėjo eiti.

Kun. Burkaus aprašyti mūsų kunigai tėra tik šaukštas vandens kibire. Lietuvių kunigų išėjimo istorija labai sena ir siekia 1866 metus, kai tada į JAV-bes atvyko pirmasis lietuvis kunigas marjonus Andrius Strupinskas, 1872 m. paskirtas lietuvių ir lenkų klebonu Shenandoah, Pa. 1874 m. jo rūpesčiu pastatyta pirmoji šv. Kazimiero bažnyčia. 1884 m. atvyko kun. A. Varnagiris, 1889 m. garsusis parapijos steigėjas, kun. Aleksandras Burba, 1892 m. kun. Antanas Milukas, žinomas lietuviškų knygų, žurnalų leidėjas. Atvyko ir eilė kitų, o vietinės ir vėliau lietuviškoji (marjonų) kunigų seminarijos paruošė daugybę lietuvių dvasininkų, kurių nemaža dar ir dabar dirba JAV-bėse, Kanadoje. Buvo įkurta gal apie 120 parapijų lietuvių, marjonų, pranciškonų, jėzuitų, kazimieriečių, pranciškiečių ir Nekalto Prasidėjimo seselių vienuolijos.

Taigi lietuvių religinis gyvenimas JAV-bėse reikšiasi jau daugiau kaip 100 metų. Per tą laiką dirbo šimtai lietuvių kunigų, kurių eiles karo ir pokario metais papildė gausi lietuvių kunigų banga. Iš viso lietuvių kunigai Amerikoje atliko be galo reikšmingus darbus savo tautai ir šio krašto žmonėms. Gali būti daugiau ar mažiau tikintis, net netikintis, bet kunigų atliktų darbų negali paneigti. Dvasininkų bei vienuolių rūpesčiu buvo sukurta ir leidžiama lietuviška spauda, išspausdinta šimtai ar tūkstantčiai knygų, bet apie savo, savo atliktus darbus mūsų dvasininkai mažai terašė. Galima net teigti, kad šioje srityje jie buvo ir yra, jeigu ne „beraščiai“, tai „mažaraščiai“.

Taigi be galo svarbu sure-

gistruoti ir aprašyti knygoje mūsų išėjimoje gyvenusių ir tebegyvenančių kunigų, parodyti, kiek gera jie yra padarę mūsų tautai ir šio krašto žmonėms. Dabar jau paskutinis laikas, galima sakyti „penkios minutės prieš dvyliką“...

Negalima sakyti, kad nieko šioje srityje nepadarėta. „Lietuvos bažnyčių“ knygų septyniuose tomuose paskelbta apie 350 išėjimoje gyvenančių ar jau mirusių lietuvių kunigų trumpi, bet tikslūs biografiniai aprašymai, dažniausia su jų nuotraukomis. Iš jų gal netoli 300 dirbo Amerikoje. „Lietuvių enciklopedijos“ 37-juose tomuose paskelbta nemaža duomenų apie lietuvių kunigus, parapijas. Marjonus kun. J. Duoba „Zanavykijos“ knygoje yra paskelbęs įdomų rašinį: „Zanavykija — kunigų aruodas“, kuriame paskelbta daugybė kunigų biografiniai duomenys. Kun. V. Valkavičius yra įvairiomis progomis daug rašęs apie senosios išėjimoje lietuvių kunigus, ieškojo apie juos medžiagos vyskupų archyvuose. Pažymėtina jo gerai paruošta studija apie 1915 m. nužudytą lietuvių kunigą ir visuomenės veikėją kun. Juozą Zebrij. Daug medžiagos apie lietuvių kunigus būtų galima rasti „Draugo“ ir „Darbininko“ komplektuose ir kitoje spaudoje, kas ketvrti metai leidžiamuose „Pasaulio lietuvių katalikų žinyuose“, 1953 m. išleistame „Amerikos lietuvių vadyne“. Apie kunigus medžiaga stropiai rinko kun. Kęstutis Žemaitis. Medžiagos atsirastų pas abudu mūsų vyskupus, vienuolių, parapijų, redakcijų archyvuose, pas privačius asmenis, vyskupijų archyvuose ir kitur. Gal apie 50 lietuvių parapijų yra išleidytojos savo istorijas. Taigi norint būtų galima tokį darbą atlikti ir mūsų kunigus įamžinti.

Bet kas turėtų šio darbo imtis? Suprantama, kad iniciatyva turi išeiti iš pačių dvasininkų. Jei vysk. V. Brizgys paskatino kun. J. Burkų aprašyti JAV pietvakariuose dirbusius kunigus, tai vysk. P. Baltakis, tas pats vysk. V. Brizgys galėtų paieškoti būdų šį darbą išplėsti. O kur dar lietuvių kunigų vienybė, vienuolijos, klebonai, Religinė šalpa ir daugybė mūsiškių dvasininkų.

Šia proga primintina, kad reiktų susirūpinti ir Amerikos lietuvių bažnyčių istorijos ruošimu bei išleidimu. Jei vienas žmogus, išėjimoje gyvendamas, įstengė, tegu ir nevisiškai tobulai, paruošti septynis „Lietuvos bažnyčių“ knygų tomus ir „už akių“ juose aprašyti bei iliustruoti apie 800 bažnyčių, tai gal visiems mūsų kunigams nebūtų sunku sutelktinėmis jėgomis paruošti 1-2 tomus Amerikos lietuvių bažnyčių knygų.

Čia šių eilučių autorius sustoja, nes bijo, kad neatstiktų taip, kaip buvo prieš porą metų. Tada jis, kaip spaudos bendradarbis, pasiūlė lietuviams žurnalistams paruošti ir išleisti lietuvių spaudotojų mažiausiai penkis toms istoriją. Netrukus po to jis gavo iš vieno tos sąjungos darbuotojo maždaug tokio turinio laiška: Tu, girdi, teisingai ir gerai rašai. Taigi mes čia, susirinkę jaukiame Floridos pajūryje, nubalsavome, kad geriausiai tokį darbą galėtum pats atlikti, nes mes esame labai „užimti“... „Pamokslą kunigams“ nutraukiu, nes prisibijau gauti ir iš jų panašaus turinio laiška.

b.kv.

Į WASHINGTONĄ PER VLADIVOSTOKĄ

Tikima, kad praėjusį lapkritį sutartas 'viršūnių' susitikimas bus šių metų pabaigoje

BS. AS.

Netruko abejonių, dar ir paskutinėmis dienomis jų atsi-ras-davo, ar šiais metais užplauk-tuos R. Reagano ir M. Gorbačiovo susitikimas tikrai galės įvykti. Savo straipsnyje „Draugo“ š.m. liepos 23 d. rašiau apie dedamas didžiules pašalines pastangas šį susitikimą būtina įgyvendinti. Net buvęs prezidentas R. Nixonas buvo įkinkytas į politinį vežimą. Grįždamas iš Pekino jis buvo sustojęs Maskvoje. Komunistų sostinėje apsilankymo metu R. Nixonui M. Gorbačiovas paskyrė net 90 min., kaip tai skelbė TASS savo žinių tarnyboje. Nėra abejonės, kad šio pasitarimo metu tarp vieno viršūnėje ir kito buvusio viršūnėje R. Nixonas mėginęs nuteikti savo pašnekovą, kad jis užmirštų JAV balandy subombarduotą Libijos sostinę Tripolį ir skubėtų į JAV sostinę. O pastarojoje vis dar galima pigiai nusipirkti kviečių, o gal ir kokios persenusios technikos alkanoms bolševizmo suvargintoms masėms maitinti. Per daug išalkusius piliečius labai sunku suvaldyti. JAV valdžia, ar ji respublikoniška ar demokratiška, tikrai nepageidauja, kad didžiojoje blogio imperijoje neprasisidėtų a la Vengrijos 1956 m. įvykiai, kokių netruko ir Lenkijoje ir Rytų Vokietijoje... Tai būtų didžiulis galvosūkis apsvaigintiems detentės Washing-tono užsienio reikalų ministrių galvoms.

Susitikus ministrai

Jau liepos pabaigoje ir beveik kiekviena proga per visą ruggpjūt visos žinių tarnybos džiaugsmingai skelbė, kad „JAV Valstybės sekr. George Schultz susitiks su Sov. S-gos užs. reikalų ministru Severnadze rugsėjo 29-30 d. Susitikimo tikslas aptarti numatytą 'viršūnių' susitikimo programą ir datą. Ministerių susitikimas bus prasidėjęs JT šių metų sesijos praga“.

Šis oficialus JAV ir Sov. S-gos vyriausybės komuni-katatas išskleidė visas abejones dėl numatyto 'viršūnių' susitikimo Amerikoje. Jos gali įvykti po JAV Kongreso rinkimų vėlyvą rudenį, o gal ir prieš Kalėdas.

Mat, po rinkimų tikrai paaiškės, ar R. Reagan tebus tik „pašauta antis“, vos plū-duriuojanti vandens paviršiu-

je. Tokiu jis ir liktų ateinan-tiem dviem metams, kol bus išrinktas naujas JAV vai-ruotojas. Žinia, sovietams bus daug lengviau derėtis su 'pašautu gaigalu', negu su aukštai skrendančiu sakalu... TV Guide savaitraštyje tilpo trumpa žinutė, kad šio žur-nalo leidėjas, multimilijonie-rus Walter H. Annenberg bei milijonierius Hammer ir kiti, o gal ir prezidentas R. Reaga-nas su žmona M. Gorbačiovo pirma į JAV apsilankymo pro-ga ruošia privatų iškilmingą susitikimą-pokylį Palm Springs, Kalifornijoje. Galima tik spė-lioti, kad M. Gorbačiovas su Politbiuru šiam susitikimui-pobūviui jau bus davę savo sutikimą, jei ši žinutė jau pate-ko į spaudos puslapius.

Mėgina paveikti kiniečius

Dviejų 'didžiųjų galybių' santykiuose ne taip jau menką rolę lošia kom. Kinija. M. Gorbačiovas neseniai lankėsi Vladivostoke (Valdyk rytus miesto pavadinime, Tl. rytuose — aut.)

Viename savo vedamųjų 'The N.Y. Times' š.m. rugpjūčio 1 d. rašė, kad „M. Gorbačiovas savo naujų patarėjų pritariamas pradėjo savo ilgą kelionę į Ameriką... iš Vladivostoko. Šis karinis, prekybinis uostas Tol. Rytuose tėra 'vos keli žingsniai' nuo kom. Kinijos sienų. Komunistinės imperijos būsiamasis diktatorius, žvelgdamas į būsiamąjį susitikimą su JAV prezidentu, kvietė kom. Kiniją sulopyti santykių tvorą ir pagalvoti apie „griežtą ginkluotų jėgų sumažinimą išilgai rytinių sienų. Tos jėgos kainuoja milijonus rublių abiem Tol. Rytų užjūrbėms. Suprantama, kad M. Gorbačiovas šiuo metu dar neturi kiniečių tūzo savo rankose, tad jam gana sunku žais-ti pokerį su JAV. Tačiau jis stengiasi taip sumaišyti turimą kortų kaladę, kad kitiems susidarytų įspūdis, lyg Gorbačiovas „pradėjo naują žaidimą“, rašoma šio įdomaus vadmojo įžangoje. Skaityto-jams primenama, kad „viena kalba visiškai nereiškia, kad bus vedama nauja politika“.

Toje pat kalboje jis, patai-kaudamas kiniečiams, bandė lošti su Afganistano korta. M. Gorbačiovas paskelbė, kad „Sov. S-ga iš Afganistano ati-

trauks šešis pulkus kariuo-menės“. Mat Kom. Kinija reikalauja, kad, prieš pradėdam kalbėtis su Sov. S-ga apie santykių pagerinimą, Sov. S-ga turinti visiškai pasitraukti iš Afganistano. Ir jeigu įvyktų koks stebuklas, kokių politi-koje retai pasirodo, ir abiejų kraštų ginkluotos jėgos būtų žymiai sumažintos, tai būtų didžiulis pliusas Sov. S-gos diktatoriui, siekiant pagerinti ūkinį gyvenimą prie krautuvių ilgose eilėse stovinčių ir plūstančių įkyrėjusių komunizmo tvarką plačioje tylos imperijoje.

Nelaukta parama

Lyg mana iš dangaus, knygų rinkoje neseniai pasirodė Zbigniewo Brzezinskio, buv. prezidento Jimmy Carterio tautinių reikalų patarėjo, nauja knyga „Game Plan: A Geostrategic Framework for the Conduct of the US — Soviet Contest — Žaidimo planas: Pasaulinės strategijos darbų rėmai JAV-Sovietų varžyboms praversti“. Ši knyga, ruošiantis JAV-Sovietų Seos 'viršūnių' susitikimui, užpylė gerai valyotos alyvos ant baigiančios prigristi konservatyvių pažiūrų vyriausybės šalininkų ugnelės, „kaip reikia kalbėtis ir kokią politi-ka dera nustatyti santykiu-jant su pasaulinės hegemonijos planuotojais“.

Savaitraštis „Newsweek“ savo š.m. VIII.11 laidoje komentuoja, kad minėto au-toriaus veikalas sukėlė didžiulį užsiedimą R. Reagano vyriausybėje. Prezidentas Zb. Brzezinskiui asmeniškai tele-fonu dėkojo už tokių puikių minčių pažėrimą šiuo kritišku krautiui momentu. Taip pat ir Gynybos sekr. Caspar Weinbergeris ir Senato užs. reikalų komiteto pirm. Richard Lugar nusuntė autoriui padėkos laišką „už sveikų ir gyvenamam momentui pritaikytų idėjų iškelimą JAV visuomenei“. Tautinių reikalų patarėjo John Poindexter įstaigos tar-nautojai šią knygą platinio, lyg kokią bibliją savo arti-mųjų eilėse.

Sujudimo priežastis

Suprantama, kad vyriausybės pareigūnams verta džiū-gauti, kada visokie pacifistai, skambiais vordais prisidengę, kranksi lyg varnai, reikalau-dami, kad tokia Nikaragua

Rimtai nusiteikę apskaičiuoja laimėjimus. Iš kairės sėdi: Stasys Dziugas ir Algė Šleženė, stovi: Marija Remienė, „Draugo“ renginių komiteto pirmininkė, ir kun. Viktoras Rimšelis, Marjonų provincijos.

Nuotr. J. Tamulaičio

būtų palikta komunistų kont-rolėje. Ir su Sov. S-ga pradėti naują detentę ir nusiginkluoti, nusimaunant apatinius baltinius ir paskutinius batus... Zbigniew Brzezinskis visai teisingai tvirtina, kad „Sov. S-ga laipsni prieš JAV-strateginius ginklus, tada gali pradėti karą į normaliais ginklais, nebijo-dami galimo nubaudimo. Žinoma, autorius turi daug įvairių patarimų, kaip geriau-siai šioje būklėje elgtis, bet prie šios knygos turinio dar teks vėliau sugrįžti.

Visokių atveju šiai respubli-konų vyriausybei ištikimas demokratas, buvęs presiden-tinis patarėjas, suteikė daug amunicijos ruošiantis susi-tikimui su Kremliaus impe-riatoriais.

Amerika tegali laimėti šiose varžybose, likdama žymiai kariaiškai stipresnė už savo priešą. Šiuo metu Sov. S-ga turi 'normalių' ginklų per-batus... Ir jeigu jie pasieks pirmo smūgio' pajėgumo

teisingai tvirtina, kad „Sov. S-ga laipsni prieš JAV-strateginius ginklus, tada gali pradėti karą į normaliais ginklais, nebijo-dami galimo nubaudimo.

Žinoma, autorius turi daug įvairių patarimų, kaip geriau-siai šioje būklėje elgtis, bet prie šios knygos turinio dar teks vėliau sugrįžti.

Visokių atveju šiai respubli-konų vyriausybei ištikimas demokratas, buvęs presiden-tinis patarėjas, suteikė daug amunicijos ruošiantis susi-tikimui su Kremliaus impe-riatoriais.

KEISTI PAŠAUKIMAI

Pagal gautus laiškus iš Viet-namo ten kunigų atranka yra visai valstybės reikalas. Provincijų autoritetai, kartu su religinių reikalų biuru renka kandidatus į kunigus. Kas pasirodo nepatikimas valdžiai, gali imti elgetos krepsį. Bažnyčia, bijodama sunku-mų, šitiems „nevykusiems“ seminaristams padėti negali.

— T.

OKUPANTUI SUGRĮŽUS

STASĖ

2

— Prašau, ieškokite, — parodžiau ranka i megiamajai, vienintelį mūsų kambarį.

Abu saugumiečiai eimė viską kratyti, raustis spintose, lovose, palovyyje. Nedaug čia jiems buvo vietos ieškoti: megiamasis su mažu kambarėliu ir virtuvė, kuriuos jau spėjo apžiūrėti.

Jaudinausi, bet stengiausi jiems to neparodyti. Baiminausi dėl vyro, kad jis dabar negrįžtų. Jaučiau, kad jie, radę jį, išsivestų, nes jis buvo kariškis. Jau daug jų ištrėmė.

Pro pravirą kambario langą mačiau lauke stovintį Juozą, mūsų buvusį numininką. Geras vaikas. Tik dabar aš prisiminiau, kaip jis anksčiau buvo mus perspėjęs apie tuos du nepažįstamus, besiteiravusius, kur esą jo šeimininkai. Juozas šiuo metu buvo vienintelis šios kratos liudininkas. Jis ir pats anksčiau buvo ne kartą jų tartytas, ir jam buvo aišku, kas per „svečiai“ rausėsi po kambarius.

Nieko neradus, mongolas kreipėsi į mane: — Renkites. Mums įsakyta jų sumti. Žinojau, kad nėra reikalo tuščiai ginčytis ir lauk-ti pasigailėjimo, todėl paklausiau: — Ką turu pasiimti? — Pasiimkit pasą.

Užsimečiau ant pečių apsiaustą, spintoje susi-radau rankinuką. Laimė, vyras nebuvo dar grįžęs. Gatve ėjome tylėdami: jie iš šalies, aš — viduryje.

Aplinkui buvo tuščia, nebuvo matyti žmonių, o ir tie nekreipė į mus dėmesio, nes per ilgą laiką buvo įpratę nematyti areštuotųjų. Taip vienus išsivedavo dieną, kitus — nakčia, ir taip areštai tapo normaliu reiškinium.

Einant Petrausko gatve, staiga prisiminiau, kad rankinuke turiu dešimt amerikietiškių dolerių. Kas dabar bus? Suradę juos, įtars saugumiečiai, kad palaikau ryšį su užsieniu. Sūnaus nėra namie, o čia dar tie nelemti doleriai. Galvoju, kaip jais nusikratyti. Seni doleriai, atstūsti Amerikoje gyvenančios sesers mūsų motinai, kuri jau yra mirusi. Turėjo jie likti „juodai dienai“. Štai tau dabar ir „juodoji diena“! Sakiau, kad nežinau, kur sūnus, o tie dole-riai dabar viską sukomplicuos. Atsidiarius rankinu-ką, ieškojau nosinės, užgriebdama gniužulėlį dole-rių. Nusišluosčiau nosį ir pamėtėjau jį prie vaistinės žaidžiantiems vaikams, kurių tarpe mačiau keletą našlaikių vokiečių.

Saugumiečiai susižvalgė, bet nesuvokė, kas įvyko. — Ką jūs čia išdarinėjate? — riktėlėjo mongo-las.

— O, nieko, šiaip sau... žiūriu, kaip vaikai žaidžia, — aiškinau ir mačiau, kai mažiausias vokie-tukas nešėsi, kiek kojos išgali. — Surado, — atsidu-sau lengviau, galvodama, kad tie doleriai padės jiems, išbadėjusiems, kasdien elgetaujantiems ir prašantiems duonos.

Dabar man ramu. Mačiau, kaip Vyduo alėja ėjo pažįstamas kapitonas. Sukosėjau. Norėjau, kad jis mane pastebėtų. Apsidžiaugiau. Jis mane pastebėjo ir suprato visą reikalą.

— Ko tu sukosėjai? Slaptaženklis? — vėl riktėlėjo mongolas. Parodos aikštės takeliu praėjo viena mano

pajįstama. Susitiko mūsų akys. Pažįstamoji praėjo tylėdama, bet momentui stabtelėjo. To užteko, kad saugumiečiai vėl man riktėlėtų:

— Ir vėl slaptaženklis? Jūs, lietuvės moterys, nekenčiate mūsų. Mes norime su jumis pasikalbėti, susipažinti, o jūs spjauunate mums į veidą. Mes atė-jome jus išvaduoti, kariavome prieš fašistus, atnešė-me laisvę. O jūs... — pasakiau.

— Gera jūsų laisvė, kad beginklę moterį vedate dviese ginkluoti, kaip kokią prasikaltėlę. Neleidžiate pažįstamiems net labas pasakyti. Tai čia jūsų laisvė, — pasakiau.

Šį kartą saugumiečiai tylėjo. Žiauresnis buvo mongolas. Antrasis dažniau tylėdavo ir vykdė įsaky-mus be didelio noro, negalėdamas nusimesti parei-gos naštos.

Sustojome prie Saugumo rūmų Kalno gatvėje. Sukamos durys mus įstūmė į vidų, ir neįmatuojamos gėlmės verpetą. Prie langelio gavau leidimą. Tam-siais koridoriais mane lydėjo paėmęs už rankos juodomis akimis saugumietis. Džiaugiausi, kad ne-mongolas. Galvoju, kiek žmonių keliavo tais kori-doriais per tas sukamas duris. Kur jie dabar? Kankinami rūsiuose? Ir kodėl čia taip tamsu ir liūd-na?

Mongolas atidarė duris į tardomąjį kambarį, o mane lydėjęs ėjo į vidų, kur sėdėjo tartytojas, net nepakėlęs į mus akių, net nesujudėjęs. Jis sėdėjo už rašomojo stalo ir vartė bylas. Mano juodaakis palydovas atsėdėjo prie kito stalo. Kambaryje mes buvome trise. Aš stovėjau prie durų angos ir žval-giausi po kambarį.

— Sėskitės, — pasakė mano palydovas. Apsidariau. Prie durų buvo vienintelė kėdė. Kiaura, tuščia vidurė, tik kojos ir rėmai.

(Bus daugiau)

NIKARAGVA, LIETUVA IR „SMURTO KULTAS“

Lietuvos partinėje spaudoje vis dažniau ir iškilmingiau skamba Nikaragvos vardas. Vilniuje lankosi sandinistų rašytojai ir pareigūnai, kalbama apie „nenutraukiamus ryšius“ tarp Nikaragvos ir Lietuvos respublikos. Gyvenimas Nikaragvoje tapomas šviesiausiomis spalvomis, o marksistinių-lenininių vadų ir vadukų šūkiams bei himnams smurtui vadinami aukščiausioms išminties pasireiškimais. Kodėl tas ypatingas dėmesys Nikaragvai?

Dalinį atsakymą į šį klausimą suteikia žymusis Peru rašytojas Mario Vargas Llosa, kurio romanas „Žmonės ir šunys“ kadaise buvo išverstas į lietuvių kalbą, bet kurio vardas dingio iš „Literatūros ir meno“ bei „Pergalės“ puslapių, kai jis pradėjo kritikuoti Fidelio Castro diktatūrą. Llosą ypač domina Pietų Amerikos inteligentijai būdingas „smurto kultas“, kurį jau seniai atmetė totalitarinių santvarkų „palaima“ patyrusieji vidurio-rytų Europos rašytojai. Savo naujausiam romane „Alejandro Mayto tikrasis gyvenimas“, Llosa vaizduoja epizodą iš neseno „Peru istorijos, kai Mao Ce Duno idėjų įkvėpti revoliucionieriai pradėjo užplūdinėti indėnų kaimelius, norėdami nuversti ne Somozos pobūdžio diktatūrą, bet triapij Peru demokratiją. Kadangi ta demokratija buvo ne utopinė ir ne marksistinė-lenininė, ji automatiškai buvo paženklinata, kaip „buržuazinė“, ir todėl neturinti teisės egzistuoti.

Apie šį „smurto kultą“ Mario Vargas Llosa taip kalbėjo sausio mėnesį New Yorke įvykusiame PEN klubo suvažiavime: „Vis daugiau Pietų Amerikos gyventojų smurtą laiko ne tikrai teisėtu,

bet ir vieninteliu instrumentu, kuriuo pasinaudojant galima pakeisti tikrovę, pasiekti pažangos ir išvystyti kraštą“. Rašytojo nuomone, „tai gryną beprotystę“.

Savo romane Llosa mėgina išaiškinti šio „smurto kulto“ šaknis: „Dėl jo didelė dalimi kalta politinė fikcija, idėja, kad su ideologinės sistemos pagalba imanoma logiškai aprėpti ir užvaldyti visą tikrovę — ją išreikšti, organizuoti ir pakeisti. Kiekviena ideologija veda prie fanatizmo. Fanatizmas yra mokslu pasivadinusio fikcija, kuri mokslo vardan mėgina valdyti tikrovę“.

Šiuose Peru rašytojo žodžiuose lietuviams nesunkiai atpažins savo pačių padėtį. Nuo Sovietinių tankų įsiveržimo 1940 metais iki iškilmingų kalbų neseniai įvykusiame Lietuvos Rašytojų sąjungos suvažiavime, jie kasdien girdi, kad juos okupavusi ir valdanti santvarka yra teisėta ir neišvengiama, nes ji „moksliška“ ir vienintelė tesugeba išaiškinti bei reikiamai pakeisti visą tikrovę. Ir jei šios „moksliškos“ santvarkos vadovai nutaria imtis smurto veiksmų, jie tai daro mokslo ir pažangos vardan...

Kitame savo romane, „Karas pasaulio gale“, Llosa vaizduoja padėtį, kurioje „religinis fanatizmas susilieja su politiniu fanatizmu“. Pasakio, utopinių revoliucionierių politinis fanatizmas gimį branduolį — jie išreiškia savo tikėjimą iš krikščionybės pasikolinę ritualų ir simbolizmo pagalba.

Kadaise, ypač pirmajame dvidešimtmetyje po Spalio revoliucijos, ir sovietinė ideologija siekė būti savotiška religija ir buvo subūrusi nemažą skaičių fanatiškų tikinčiųjų. Šiandien tos religinės pretenzijos jau išblėsusios teliko automatiškai tebeatliekami ritualai, tebekartojamos religinio pobūdžio formulės, ir nomenklatūrinio gyvenimo sotybė. Todėl toksai nepaprastas susidomėjimas Nikaragva, kur marksistiniai-lenininiai ritualai dar jauni ir kur kaizurie žmonės dar tebetiki į vidurio-rytų Europoje jau seniai nuvytusius šūkius. O gal svajoja aparatai, su Nikaragvos pagalba bus galima atgavinti ideologiją ir tikėjimą marksistine-lenininine utopija, kuria Maskvos valdose jau mažai kas betiki. Anksčiau tą funkciją turėjo atlikti Kuba, bet ir Castro totalitarinės utopijos žvaigždė jau blyksta ir jo gerbėjų skaičius sparčiai tirpsta.

Partinė spauda Lietuvoje tvirtina, kad Pietų Amerikos gyventojams tėra vienintelis pasirinkimas — tarp „jankių imperializmui“ tarnaujančios Somozos pobūdžio diktatūros ir marksistinės-lenininės utopijos, kuri būsianti įkūnyta su „smurto kulto“ pagalba. Tikroji padėtis yra sudėtingesnė. Patsai Sesarijus Augustas Sandinas, kurio vardas šiandien dangstosi marksistiniai-lenininiai vadeivos Nikaragvoje, buvo demokratas. Jo vizija yra priešingybė maskvinio pobūdžio totalitarizmui, kurio formules skanduoja dabartiniai Nikaragvos valdovai. Nikaragvai, kaip ir Lietuvai, yra ir kitas kelias — į socialinį teisingumą, demokratiją, laisvę ir nepriklausomybę.

Daugumas reformatorių yra kaip kelnų pora, pakabinta lauke ant virvės — jos smarkiai juda, bet vis pasilieka toj pačioj vietoj.

Rūta Stroputė
PLJS internė

A.O. Malley

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 100 metų minėjimo bankete. Iš kairės: St. Semėnienė, P. Labanauskas, P. Narutis, E. Narutienė ir dr. L. Kiaučeliūnas. Nuotr. G. Meiliūnienės

BAIMĖ

RIMAS BAGDONAS

Keistas tas gyvenimas. Jis, kaip ir oras, niekad nėra pastovus, bet kartu yra ir įvairus. Jame yra gėrio, grožio, džiaugsmo, liūdesio, širdgėlos, meilės, baimės. Mes grožį mielai priimame, bet jis gal neperilgai mumsyse laikosi, nes grožio supratimas ar įvertinimas keičiasi, ir naujasis senaji į praeitį nustumia. Bet baimė, man atrodo, ilgiau mūsų mintyse lieka. Baimės yra įvairios. Bijome prarast darbą, bijome prarast sergančiuosius, bijome finansinių sunkumų, bijome prarasti meilę. Ir nors apie ją kalbėti vengiame, baimė yra mūsų mintyse nuo pat mažų dienų. Ar tai tėvo diržas už ką negero padaryta, ar tai baimė mokytojo žodžio. Gasdina tėvai savo vaikus baubais ir pasakomis. Prie Jurbarko tėvai vaikus Dainių pelkių dvasiomis baugino. Būbatūškės ne tik vaikai, bet ir suaugę Maskolraiščio vengdavo, nes ten maskolis pasikorė ir jo vėlė lietungomis rudens naktimis raiste blaškydavosi. Bet prieš baimę mes stengiamės priešintis, norime ją pergalėti.

Is Kauno Marijampolės link važiuodamas pasieki Garliava. Už jos po postūko tiesus kelias į Mauručius. Paskui Veiveriai ir gal už kokių trejetos su puse kilometrų ant kanelio jau ir Skriaudžiai. Mažas bažnytkaimis, bet jame ir Raulyno atlaidai būdavo. Dešinėje nuo jų gyveno Borūnis. Dirbo žmogus, augino šeimą. Gyvenimas kaip laikrodinis, nesustodamas. O laikrodžio jam nelabai reikėjo. Už girios, pro Skriaudžių sustojimo vietą pravažiuodami traukiniai garvežio švilpuku tikslų laiką visai kaimynystei pranešdavo.

Kai Borūnio Matukas pabagė pradžios mokyklą, išleido jį tėvas į Veiverių gimnaziją. Paranku buvo, nes Borūnie nesuo ten gyveno, tai ir Matukui buvo kur apsisotiti. Smagu buvo Matukui. Mokėsi gerai, draugų turėjo, su jais ir gyvenimo žingsnius kartu mokėsi. Savaitgaliais pareidavo namo, tai sekmadieniais dar vis Mišioms tarnauti galėdavo.

Tą rudenį, penktadienio vakare parėjęs namo, nubėgo pas kaimyno sūnų.

„Albina, — jis jam sakė, — mums reikia įrodyti, kad mes neturime baimės!“

Is pradžių Albinas negalėjo suprasti, ką jo draugas norėjo jam pasakyti.

„Man gimnazijoje sakė, kad tas, kuris tikrai nieko nebijo, gali vidurnaktį prieiti prie bažnyčios durų ir į jas tris kartus su kumščiu trenkti. Bet pats drąsiausias tai gali padaryti Vėlinių naktį, kai bažnyčios bokšto laikrodinis vidurnaktį dvasiomis skelbia...“

Vėlinės buvo kitą dieną, šeštadienį... Tamsi, niūri rudens naktis. Vėjas, debesys, lietus. Prieš vidurnaktį atsikėlė Matukas iš lovos, apsirėngė ir patyliai išlindo iš namų. Prie tos mūrinės

krautuvėlės susitiko su Albinu. Pamažu, baikštydamiesi, keliuku artėjo prie šventoriaus. Viduryje senais medžiais apaugusios mūrinės tvoros stovėjo ta dvibokštė Skriaudžių bažnyčia. Jos kairėje buvo klebono namas ir kartu klebonija.

Priėję prie uždarytų šventoriaus vartų vaikišciai sustojo ir lyg suabejojo, ar toliau eiti ar ne. Bet Matukas norėjo įrodyti, kad jis drąsus.

Pamažu stumtelėjo vartus. Aprūdyje vyriai sugirgždėjo. Vaikišciais pasirodė lyg tai ir švieselės blykstelėjo. Nutirpo abu iš baimės, bet vėl pradėjo eiti bažnyčios durų link. Paėjęs dar kelis žingsnius Albinukas sustojo. „Aš toliau jau nebeisau“, — jis sušnibzdėjo Matukui.

„Bet aš eisiu. Ir kad tu galėtum tikrai žinoti, kad aš pabeldžiau į duris, aš paimsiu į rankas akmenį, kad garsiau subelsti galėčiau“, — jam atsakė Matukas.

Vėjas užė, šventoriaus liepos suibavo, lietus į bažnyčios langus barbeno... Su baime, krūtinėje smarkiai plakancia širdimi Matukas pamažu užlipė po tais keturiais laiptais ir visa jėga tris kartus trenkė akmeniui į duris. Tie trys smū-

giai sudundėjo lyg granatų sproginimai...

Ir tuo metu kažkas švystelėjo bažnyčioje, pasigirdo lyg ir bėginėjimas, durų darymas ir bausis, klaikus šaukimas... Kaip zuikiai abudu vaikišciai parlėkė į savo namus. Dar ilgai su siaubu širdelėje Matukas negalėjo užmigti.

Kai kitą rytą, sekmadienį, nusivedė Borūnis Matuką į zakristiją pasiruosti tarnauti Mišioms, lyg ir sukrestas klebonas tarė Borūniui:

„Na, ir Vėlinių vakaras... Apie vidurnaktį man pasirodė, kad lyg kažkas bažnyčioje vaikštinėja. Užsimetęs kailinukus, priėjau prie zakristijos durų. O tuo metu lyg perkūnas, tris kartus galinėjau trinktelėjo. Ir su siaubu du tipai pro skubiai pradarytas duris iš zakristijos išlėkė, net mane partrenkė. Nepamačiau kas jie tokie ten buvo, bet, aciu Dievui, jie nieko nepavogė, tik kelias žvakides apvertė. Ir dabar dar nežinau, ar dėkoti Dievui ar Perkinui dievaičiui...“

Kai Mišių metu, pagarinant švenciausiąjį, Matukas tris kartus varpeliais skambtelėjo, tas skambėjimas jam buvo lyg dangaus muzika...

Drauge galima gauti šias knygas

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA. 30 metų Lietuvos laisvės kovoje. 1940-1970. Leonardas Šimutis. 490 psl. 1971 m., k. v. \$ 3.00	
AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJA. Redagavo Dr. Ant. Kutčas. 639 psl. 1971 m. k. v. \$10.00	
ANT MARIJŲ KRASTO. Romanas. M. Aukštaitė. 419 psl. 1981 m. \$10.00	
AN INTRODUCTION TO THE HISTORY OF LITHUANIA. Algirdas M. Budreckis. 129 psl. 1984 m. \$ 5.00	
BAISUSIS BIRZELIS. Dramos. J. Naujamiestis. 238 psl. 1965 m. \$ 3.50	
BERNELIŲ MISIOS. Eilėraščiai. Balys Gaidžiūnas. 23 psl. 1933 m. \$ 2.00	
DABARTINĖ LIETUVIŲ KALBOS RASYBA. J. Vaišnys. S.J. 56 psl. 1982 m. \$ 3.00	
DAIKTAI KASDIENINIAI. Eilėraščiai. Aloyzas Baronas. 71 psl. 1985 m. \$ 5.00	
DULKIŲ ATSPINDŽIAI. Novelių romanai. Anat. Kairys. 141 psl. 1985 m. \$ 5.00	
DVYLIIKA. Dvylika vienaveiksmių scenų. Anat. Kairys. 200 psl. 1985 m. \$10.00	
GYVENIMO NUOTRUPOS. Novelės. Sofija Ambrozevičienė. 172 psl. 1980 m. \$ 2.00	
GYVENIMAS-NEJUKAA. Zemaitiški apsakymai. A.P. Bagdonas. 189 psl. 1982 m. \$ 3.00	
THE EAGLE OF FREEDOM. The voice outside the Iron Curtain. Mantas Aukštuolis. 156 psl. 1976 m. \$ 4.00	
ISEIVĖ. Prisiminimai. Marija Aukštaitė. 265 psl. 1990 m. \$ 6.00	
ISEIVĖS KELIŲ. Apysaka. Marija Aukštaitė. 207 psl. 1978 m. \$ 5.50	
ISEIVIO DALIA. 1950-1973. Atsiminimai. Juozas Kapacinskas. 295 psl. 1974 m. \$ 7.00	
KLAJONO DALIA. Eilėraščiai. Vincas Neke. 102 psl. 1980 m. \$ 3.00	
KUNIGAİKŠČIŲ SAJUNGA. Lietuvos raitelių XIII amžiaus Lietuvos karinėje istorijoje. Z. Raulinaitis. 308 psl. 1985 m. k. v. \$10.00	
MANO KARTOS LIKIMINIAI METAI. Eilėraščiai. Balys Gaidžiūnas. 194 psl. 1980 m. \$ 5.00	
MEDVIEGALE PASAKA. Eilėraščiai. A.P. Bagdonas. 101 psl. 1979 m. \$ 2.00	
NAUJŲ LAIKŲ LIETUVOS ISTORIJA. II tomas. Pranas Cepėnas. 840 psl. 1986 m. k. v. \$25.00	
NUBANGAVĖ JAUNYSTĖS IIENOS. Autobiografija. Marija Aukštaitė. 233 psl. 1981 m. \$ 7.00	
NUSIDEJĖLĖ. Romanas. Karolė Pozeraitė. 254 psl. 1952 m. \$ 2.00	
PALYGINIMŲ ZODYNAS. M. Capkauskas. 295 psl. 1979 m. \$ 7.00	
ROZIŲ VASARA. Eilėraščiai. Marija Aukštaitė. 766 psl. 1966 m. \$ 7.00	
SPORTAS NEPRIKLAUSOMOJE LIETUVOJE. I dalis. Jonas Narbutas. 432 psl. 1978 m. \$ 9.00	
SPORTAS NEPRIKLAUSOMOJE LIETUVOJE. II dalis. Jonas Narbutas. 445 psl. 1978 m. \$ 9.00	
SVENTASIS PRINCAS. Penkių veiksmų rel. drama. Anat. Kairys. 112 psl. 1985 m. \$ 5.00	
SVENTOJO KAZIMIERO PENKSIMTIS. 1484-1984. Red. Bays Raugas. 478 psl. 1985 m. k. v. \$15.00	
TEVYNĖS PAKLUONĖSE. Eilėraščiai. Sof. Ambrozevičienė. 127 psl. 1978 m. \$ 3.00	
ZIRGELIAI. Eilėraščiai. Albina Kašubienė. 228 psl. 1980 m. \$ 5.00	

Užsakymus siųsti:

Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Pastaba: Užsakant knygas per paštą pinigų nesiųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

WANTED. Older, patient and gentle woman to live in and take care of a 1 yr. old baby in the Marquette Park area. Must speak a little English. Will have own room and small salary. **778-3703**

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite nusipirkti ar parduoti namą mieste ir priemiestčiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
6529 S. KEDZIE
778-2233

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

67-tos ir Whipple apyl. išnuomojami naujai dekoruoti apšildomi butai po 3½ ir 4 kamb., po 1 miegamą. \$295 ir \$315 į mėnesį. Pensiškai nuolaida.
Skambinti 779-6193.

MISCELLANEOUS

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarde ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

AUSTIN HOME IMPROVEMENT CO.

Single and flat roof specialists. Aluminum siding, soffit, fascia and gutters. Thermal replacement windows. Room additions and basement remodeling. Kitchen and bathroom remodeling. Custom carpentry and masonry service. Concrete and tuck-pointing. Drywall and painting.
COMPARE OUR PRICES AND SAVE 637-5955

RE/MAX REALTORS GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169

Norintieji **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMUS** per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankaus** klientais. Nuosavybės įkainavimas **nomokama!**

GAGE PARK AREA — BY OWNER

In-law arrangement, 1½ story home, 3 bedrooms, 2 baths, 2 kitchens, all appliances, basement, garage, move in condition — must sell. **PRICED RIGHT — \$46,900.**
Tel.: **985-1537 or 472-8920**

BY OWNER — NEAR 68TH & PULASKI

3 bedroom, brick, 1½ bath, finished basement, kitchen, dinette, fireplace, 2 car garage.
284-1040

Dienraščio „Draugo“ administracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos ir drobės.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

???

KAS YRA IR KUR?

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS 37 TOMAS — PAPILDYMAI

Vyr. redaktoriai: Simas Sužiedėlis ir Jurgis Gimbutas.
Redaktoriai: Stasys Bačkaitis ir Antanas Mažiulis.

689 psl. **Kieti viršeliai.**

- Biografinės žinios apie lietuvių išsvijusius kultūrininkus ir visuomenininkus.
- Naujieji lietuvių talentai.
- Naujai sukurtos organizacijos ir institucijos išsvijoje ir okupuotoje Lietuvoje.
- Nauji lietuviški leidiniai.
- Ok. Lietuvos naujieji rezistentai-disidentai.
- Nauji atradimai.
- Pastarosios mirtys.

Būtina kiekvienam lietuvių išsvio bibliotekai.
Leidėjas Juozas Kapocius. Talkina Lietuvių Fondas per JAV LB Kultūros Tarybą. 1985.

Kaina 35.00 dol.
Užsakymus siųsti į **DRAUGĄ**
4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629, USA

JURGIS GLIAUDA

The AGONY. A literary approach to history. Translated from Lithuanian by Jonas Zdanyas.

Ši knyga išleista 1985 su parama Lietuvos Šaulių sąjungos, kuriai vadovauja Karolis Milkovaitis. Didelio formato, 288 psl. Tai gera ir vertinga dovana bet kokioms progoms, nes joje laikrodžio tikslumu aprašomas mūsų tautos laisvės ir nepriklausomybės praradimas. Kaina su persiuntimu **13.50 dol.** (Iliinois gyventojai dar pridėda 96 ct. valstijos mokesčio).

Užsakymus siųsti:
Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

JAUNIMO VEIKLA

(Atkelta iš 2 psl.)

prekes, kurios yra pagamintos vergų stovyklose. Neseniai buvo rašytas straipsnis „Reader's Digest“, kuris išvardina tik keletą importuotų daiktų, kurie yra pagaminti vergų stovyklose. Šiuo klausimu davė ne tik CREED patarimų, bet taip pat Kongreso atstovo Wolf (VA-8) padėjai, kurie mėgino įstatymą praveisti. Man teko aplankyti Kongreso atstovo Wolf įstaigą ir pasiteirauti, kaip lietuviškas jaunimas galėtų prisidėti prie jų darbo.

Buvo taip pat daug darbo vien tik suorganizuoti suvažiavimo dalyvius. Reikėjo patikrinti, ar apie kiekvieną turime užtektinai duomenų, kad Baltieji Rūmai galėtų priimti pokalbui. Dažnai buvo neaišku, ar per daug ar per mažai turime bilietų ruošiamai ekskursijai penktadienio vakarą. Kilo ir kitų bėdų. Tikrai patyriaus, kiek darbo reikia įdėti, ruošiant tokį suvažiavimą, ir tikrai stebėjaisi, kiek darbo visas: Washingtono jaunimas, ypač Asta Banionytė ir Algis Šilas, įdėjo. Iki paskutinės minutės vis reikėjo kur bėgti, budėti prie registracijos stalo, atspausdinti daugiau medžiagos, patikrinti, ar visi žino, kur ir kada kas vyksta. Suvažiavimas visvien sekmingai pasisekė.

Ir aš džiaugiuosi, kad turėjau progos prisidėti, atnaujinti lietuvišką dvasią, susipažinti su lietuvišku jaunimu iš visokių vietų ir pamatyti mūsų sostinę.

Svečiuojamės Salzburge kun. dr. V. Cukuras, Lilija Šukytė-Vasyliūnienė, J. Lukošius ir prof. dr. V. Vasyliūnas.

KAIP ATRODO AMERIKA SOVIETINIAM ŽMOGUI

JUOZAS NAVAKAS

Uždaros sovietinės imperijos valdovai, norėdami išlaikyti komunistinę santvarką teroro priemonėmis, stengiasi savo piliečius apsaugoti nuo bet kokios įtakos iš užsienio. Tam tikslui jie nuleido vadina- mą geležinę uždangą, sustiprindami ją mūrine Berlyno siena, spygliuotų vielų tvoromis, giliais grioviais, piktais šunimis ir ginkluotais sargybiniais, kad niekas nepabėgtų. Iš kitos pusės, neįsileidami užsienio spaudos, kontroliuodami paštą, trukdydami radijo programas, varžydami judėjimą bei laisvą susisiekimą su užsieniu, nori išauklėti sovietinį žmogų, priešingą bet kokiai kitai santvarkai. Tokioje sąlygoje gyvendami žmonės negali susidaryti teisingą vaizdą ne tik apie Ameriką, bet ir apie kitus kraštus. Sovietinės santvarkos vykdytojai bijo, kad sovietinamas žmogus, kokiu nors būdu susipažinęs su užsienio geresniu gyvenimu, nepradėtų galvoti kitaip, negu nurodo komunistų partija pagal Markso-Lenino principus. Todėl sovietinis žmogus (Homo sovieticus) pradedamas auklėti jau nuo pradžios mokyklos barbariškai santvarkai išlaikyti ir ją įgyvendinti visame pasaulyje.

Kadangi sovietinei imperijai plėstis labiausiai trukdo Amerika, laisvojo pasaulio galingiausia valstybė ir komunizmo priešas, sovietiniai propagandistai stengiasi apie ją sukurti iškreiptą, kiek galima blogesnę vaizdą ir įtikinti sovietinį žmogų, kad pažangiausia ir geriausia santvarka yra sovietinė vergija. Kai tokie propagandai įvairiais būdais panaudojamas melas, tai žmogus gali patikėti gyvendamas uždaroje visuomenėje neleidžiant jam laisvai galvoti ir pasireikšti. Tad nieko nuostabaus, kad sovietiniai žmonės turi klaidingą supratimą apie Amerikos demokratine santvarką ir laisvų žmonių gyvenimą. Jų įsivaizdavimu Amerikoje gyvena godūs milijonieriai ir vargšai benamiai. Ten baltieji turi asmeninius kompiuterius ir gyvena priemiesčiuose, o juodieji yra prispaustieji, kad Ameriką valdo militaristų ir monopolistų grupę, vadovaujama prezidento Reagan. Ten ešų gerų ir darbščių žmonių. Tokiam supratimui susidaryti padeda filmai, spauda, marksistinis švietimas, gandai, Amerikos rašytojų išverstos knygos, kuriose nėra prieštaravimų Kremliaus oficialiai linijai, bet ir prie jų pridėdami atitinkami komentarai. Visa kita literatūra prieinama tik kai kuriems valdžios pareigūnams, tyrinėtojams, žurnalistams, kurie

prodo reikalą ja naudotis. „New York Times“ biuro vedėjas Maskvoje Serge Schmemann duoda keletą pavyzdžių, kaip įvairaus amžiaus rusai, nematę Amerikos, paklausti ją apibūdina. Rusas, 26 m., New Yorko miestą įsivaizduoja kaip dangoraižių mišką, apšviestomis reklamomis, užsikimšusiomis gatvėmis demonstrantais su plakatais ir juos gaminiojančiais policijai, apsirengusiai neperšaukiamais rūbais. Kitas rusas, 60 m., galvoja, kad Amerika yra didelė šalis su galinga pramone, raketomis ir atominėmis bombomis, energingais žmonėmis, kurie yra visų rasų ir tautų mišinys, bet Amerikos valstybinė santvarka yra pasenusi. Viena moteris, 33 m. amžiaus, Ameriką įsivaizduoja teisingiau su puikiais keliais, švariais tualetais ir gražiai apsirengusiomis moterimis. Kiti girdėję apie prerijas, blizgančius automobilius, Hollywoodą, Kennedį ir Dallas, reklamas, baltųjų gyventojų ir negrų santykius ir daugybę bedarbių. Tie, kurie turėjo progos apsilankyti Amerikoje tyli arba atsargiai patikimam draugui ką nors papasakoja. Sovietiniai žurnalistai pavėję ilgesnį ar trumpesnį laiką Amerikoje ir pažinę jos tikrovę, grįžę rašo nenukrypdami nuo komunistų partijos reikalavimų. Nuo jų neatšilieka Laurinčiukas, Kazakevičius, Zinkevičius ir kiti Kremliaus ištikimi tarnai.

Uždaras sovietinis gyvenimas, maitojamas įkyrios nuolatinės propagandos, kontroliuojamas komunistų partijos yra slegiantis ir nuobodus. Gyvenantieji tokioje sąlygoje, nepaisant visokių užtvarų, nori nors pro geležinės uždangos plyšius sužinoti, koks yra gyvenimas smerkiamo kapitalizmo šalyje. Daugiausiai domisi benamiais žmonėmis, kultūra, moderniška muzika, džazu, modė ir automobiliais. Tačiau jie vengia kalbėti apie žmogaus teises, demokratiją, laisvę, tų klausimų tikroji prasmė jiems neiški ir antraeilė. Tos sąvokos spaudoje neiškinamos ir Kremliaus yra taip laisvai pritaikomos savo politinei santvarkai, kad tie žodžiai yra tušti. Pusiaus tiesos ir melo skleidžiama informacija ir jos šaltiniai yra griežtoje cenzūroje. Kas nenaudinga sulaikoma arba iškraipoma. Net rusams, kurie supranta savo pareigas, Amerikos politinė santvarka atrodo griozdiška, nesuderinta, netvarkinga. Sovietų akimis viešas ginčijimas tarp valdžios pareigūnų

Washingtono, aštrūs kaltinimai tarp besivaržančių politikų, demonstracijos ir streikai yra nesuprantami.

Kremliaus politinio auklėjimo tikslai artimai rišasi su sovietine švietimo ir mokymo programa. Sovietinio ruso požiūris į Amerikos gyvenimą jau pradėdamas formuotis mokykloje. Sovietų valdovai, bijodami tiesos, klastoja ne tik Lietuvos, bet ir Amerikos istoriją. Jie, ruošdami sovietinį žmogų su suklastota istorija mokykloje mokinius supažindina nuo 15 m. amžiaus. S. Schmemann nurodo keletą pavyzdžių, kurie parodo, ko jie mokomi iš 8 ir 9 skyriaus vadovėlių apie Ameriką. Pasiskaitykime, kiek ten yra tiesos ir melo. Amerikos revoliucinio karo žiaurios klasių kovos eigoje valdžia Amerikoje perėjo iš vienos į kitą klasę — iš žemvaldžių — aristokratų į prekybininkų — fabrikantų buržuaziją, kurie valdė sąjunge su pietų plantacijų vergų savininkais. Kai kurie pagrindiniai principai naujosios Amerikos konstitucijos buvo tiesiog taikomi prieš liaudį. Beveik visose valstijose reikalauta, kad balsuotojai turi turėti nuosavybę, žemę ar kapitalą. Moterys, vergai ir indėnai neturėjo balsavimo teisės. Demokratija Amerikoje buvo tik ant popieriaus. Tuo pačiu laiku ne tik vergų savininkai, bet taip pat ir buržuazija slėpėsi už klaidingo fasado. Kapitalistinėje santvarkoje, kai fabrikai ir žemė yra buržuazijos, ten nėra tikros demokratijos ir liaudis turi kovoti už savo teises ir reikalus.

Tik geri indėnai yra mirę. Viena iš priemonių indėnų naikinimo buvusi tokia: paklodės būdavo išmetamos netoli indėnų gyvenvietės nieko neatardami indėnai jas pasiimdavę ir apsvyniodavę. Tada jie pradėję masiškai mirti nuo raupų. Tikras dalykas, kad amerikiečiai pirma su paklodėmis apvyniodavę mirusius nuo raupų. Tuo būdu jau 19 šimtmečiu Amerikos militaristai naudojo baisaus bakteriologinio karo priemones.

Po Lincolnio mirties, kovojant dėl valdžios, laimėjo didžioji buržuazija. Skirtumas tarp partijų išnyko. Jos pradėjo atstovauti monopolistų kapitalui, turinčiam išimtinę teisę, ir perėmė valdžią. Monopolistų kompanijos paperka partijas. Dviejų partijų santvarka sukurianti apgaulingą demokratiją, kuri trukdo iškilti tikrai partijai Amerikoje. Ideologine prasme Amerikos proletariatas pradžioje 20 šimtmečio nebuvo subrendęs ir socialistinis judė-

KURAS IS SENU PADANGU

Kaip atsikratyti senų, nudilusių padangų? Padangų gamintojai, apdėti mokesčiais jų atsikratymui, pradėjo šia problema rūpintis. Padangų neįmanoma sudeginti be didelės oro taršos, o pakelėse numestose padangose veisiasi žiurkės ir uodai. Kartais jos naudojamos žemei užpildyti (landfill), bet šiuo metu geriausias šios problemos sprendimas — tai panaudoti jas kurui.

Kuro gamybai jos supjaus-

imas buvo labai silpnas. Tada Amerikoje ir Europoje darbininkai buvo nepajėgūs sukurti marksistinę partiją. Jie pateko kontrolėn labiausiai reakcionieriškos unijos vadovybės. Taip sovietinėse mokyklose ir universitetuose formuojama neigiama politinė orientacija Amerikos atžvilgiu. Tuo keliu atėjo į Kremlių sovietinės mokyklos auklėtinis Gorbačiovas ir kiti karjeristai, iš kurių nieko gero nelauktina, kol sovietų komunistinis režimas nebus sugriautas iš pačių pagrindų.

tomos į 2 colių gabaliukus, iš kurių magnetais ištraukiami jų plieniniai perpynimai. Šių skiautelių išvaizda panaši į anglis, o jas sandėliuoti šioje formoje yra daug saugiau, negu nepjaustytas padangas, nes mažesnė galimybė joms nuo per didelės kaitros sandėliuojant užsidegti.

Šis kuras, paprastai pridedamas prie kito kuro, duoda 50 proc. daugiau kaitros negu anglis, o kai jis naudojamas cemento fabrikų krosnyse, padidina jų našumą. Šalia cemento pramonės, daugiausia šį kurą naudoja popieriaus gamintojai. Jie jį naudoja elektros generatoriams ir popieriaus apdirbimo mašinoms varyti. Cemento gamintojai sudegusių padangų peles kartais įmaišo į cemento dulkes, kas pastiprina įvairių cemento dalių junginį.

Naudojantys padangų kurą turi saugoti šio kuro proporciją, kad keldami krosnių našumą nepradėtų teršti orą. Vienos padangų kuro gamtinimo įmonės prezidentas sako, kad turėdamas 30 šio kuro gamtinimo fabrikų jis lengvai galės sudoroti visus du bilijonus dabar Amerikoje priskinkusių padangų.

A.†A. SESUO M. LILIOSA VASILAUŠKAS (ADELLE VASILAUŠKAITĖ)

Mūsų mylima Seselė mirė 1986 m. rugpjūčio 24 d. Motiškame Name. Duktė Jono ir Onos (Stankevičiūtės) Vasilauškų. Į Vienuolyną įstojo iš Šv. Juozapo, Scranton, PA parapijos.

Vienuolyne išgyveno 54 metus. Paliko nuliūdime Šv. Kazimiero Seseris, savo sesutę Marcella Klebauskas, svainį Juozapą, sesutę Lillian Savitsky, svainį Juozapą, sesutę Anne Cimok, svainį Joną; taipgi dukterėčias ir sunėnus ir jų šeimas ir kitus gimines, mokinius ir pažįstamus.

Nulūdėta į koplyčią antradienį, rugpjūčio 26 d., 7 v.vak.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugpjūčio 27 d. Gedulingos pamaldos prasidės 9:30 valandą ryte Šv. Kazimiero Seserų koplyčioje, 2601 W. Marquette Road, Chicago.

Po pamaldų bus nulūdėta į Šv. Kazimiero kapines. Prašome gimines, Seselės mokinius ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse ir pasimelsti už a.a. Seselės sielą.

Šv. Kazimiero Seseris ir Vasilauškų šeima.

Laidotuvių direkt. Stephen Lack and Sons.

A.†A. JONAS PETRELIS

Gyveno Chicagoje, Gage Park apylinkėje. Mirė 1986 m., rugpjūčio 23 d., 8:39 val. vak. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 28 m. Pasiliko dideliame nuhūdime žmona Stasė (Gelažiūtė), sūnus Domas, jo žmona Dragica, vaikaičiai Romas, Dalia ir Kristina bei kiti giminės, draugai ir pažįstami Amerikoje ir Lietuvoje.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St. antradienį, rugpjūčio 26 d. nuo 3 iki 9 v.v. Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugpjūčio 27 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulūdėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdę: Žmona, sūnus ir jo šeima.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A.†A. Teofilijai Žalmieriūnienei

iškeliavus amžinybėn, reiškiamame nuosirdžią užuojautą jos artimiesiems: dukroms AURELIJAI LAIMAI ROBERTSON — mūsų choro narei, IRENAI SODEIKIENEI ir sūnui LEONARDUI, gyv. Venecueloje, bei jų šeimoms.

Lietuvių klubo choras

Florida St. Petersburg

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

JONAS PUZINAS RINKTINIAI RAŠTAI I PROISTORĖ

„Šiam leidimui J. Puzino raštas atrinkti talkino dr. Marija Gimbutienė, dar Lietuvoje pas jį baigus proistorę ir gerai susipažinusi su jo pasiteltaisiais darbais“ — taip rašo Antanas Mažiulis knygos pradžioje. Šį leidinį sudaro dvi dalys: Lietuvoje išleisti darbai ir Svetur išleisti darbai. 684 psl.

RINKTINIAI RAŠTAI II KULTūros IR POLITIKOS ISTORIJA

Leidiny suskirstytas į tris skyrius: Miestų istorija, Kultūros istorija ir Politikos istorija. 750 psl. Abu toms spaudai paruošė Antanas Mažiulis. Knygos didelio formato, daug iliustracijų, kieti viršeliai. Išleido Lituanistikos Instituto leidykla 1983. Kaina su persiuntimu už du toms \$37.50.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

APLINK MUS

x Lietuvos generalinis konsulas Vaclovas Kleiza su žmona dalyvavo Indonezijos nepriklausomybės sukakties minėjime, kurį suruošė to krašto generalinis konsulas Chicagoje.

x A.a. muziko Vlodo ir Elenos Baltrušaitių sūnus Putinas buvo atvažiavęs Chicago praleisti dalį savo atostogų. Aplankęs savo gimines ir seniai bematytus mokslo draugus, pilnas gražiausių išpūdžių grįžo į savo gyvenvietę Manhattan Beach, Californijoje. Išlaikęs visus advokato profesijai reikalingus egzaminus, pradėjo dirbti Patterson, Ritner, Lockwood Zanghi and Gartner įstaigoje. Los Angeles mieste.

x Darius ir Laima Lapinskaikai su sūnumi smuikininku Aru vyksta į Los Angeles ir duos koncertą Šv. Kazimiero parapijos salėje rugsėjo 27 d., šeštadienį, vakare ir rugsėjo 28 d., sekmadienį, 12 val. Koncertą rengia ir menininkus kviečia Akademinis Skautų sąjūdis.

x Snaigės Valiūnaitės-Sileikienės grafikos paroda bus Santaros Šviesos suvažiavime rugsėjo 4-7 dienomis Tabor Farmoje, Sodus, Mich.

x Chicago aukštesnioji lituanistikos mokykla mokslo metus pradeda rugsėjo 6 d. Nuo 9 iki 10 val. registracija, pataisos, vasaros darbų gražinimas. 10 v. prasiideda reguliarios pamokos, kurios baigiasi 1:45 val. p.p.

x Chicago Sun-Times" rugsėjo 23 d. išspausdino kun. J. Prunskio laišką, kuriuo tam dienraščiui, rašančiam apie žydų priešpaudą Sovietų Sąjungoje, primenama, kad ten tokią pat priešpaudą kenčia lietuviai, latviai, estai, ukrainiečiai ir kiti Maskvos kolonialinės imperijos pavergti gyventojai.

x Kazys Taliunevičius už kūrenamųjų dujų naudojimą liepos mėnesį gavo sąskaitą arti penkių tūkstančių dolerių. Tokiu įvykiu stebėdamasis „Southwest News-Herald" laikraštis rugpjūčio 21 d. įsidedo aprašymą ir nukentėjusio nuotrauką su parašu, kad tikrai keista sąskaita. K. Taliunevičius dabar perdavė bylą atitinkamoms įstaigoms. Ir gazo įstaigos paskambino, kad klaida bus atitaisyta ir dar K. Taliunevičius turįs kredito, kuris bus užskaitytas.

x Panevėžiečių klubo gegužinė įvykis rugpjūčio 31 d. Saulių salėje. Šokiams muzika, maisto ir gėrimų barai. Loterija. Panevėžiečiai ir svečiai maloniai kviečiami gegužinėje atsilankyti. (pr.)

x Reikalingas kasininkas (teller) dirbti pilną laiką. Turi mokėti naudoti rašmą masinėje. Nebūtinai kasininko patyrimas. Skambinti Mutual Federal Savings — tel. 847-7747. (sk.)

x A.a. Liliosa Vasiliauskaitė, Šv. Kazimiero seserų vienuolijos narė 52 metus, po sunkios ligos mirė rugpjūčio 24 d. motiniškame name. Velionė buvo kilusi iš Šv. Juozapo parapijos Scranton, Pa. Buvo ilgametė mokytoja, paskui bibliotekininkė Joseph Marie violoje ir Chicago vienuolyne. Pašarvota antradienį, rugpjūčio 26 d., 10 val., o vakare 7 val. bus pervežta į koplyčią. Laidojama trečiadienį, rugpjūčio 27 d. 9:30 val. koplyčioje bus šv. Mišios, o paskui bus palydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

x Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba paėmė visą stalą į „Draugo" metinį banketą, kuris bus rugsėjo 28 d. Martinique pokylių salėje. PLB kasmet pameria savo dienraštį dalyvavimu.

x Dr. Gediminas ir dail. Vanda Balukai rašo „Dėl kitų įsipareigojimų negalėdami dalyvauti savo mėgiamo dienraščio bankete, siunčiame auką 50 dol." Nuširdžiai dėkojame už nuolatinį savos spaudos rėmimą

x Komp. Vladas Jakubėnas buvo prisimintas „Margučio" radijo programoje rugpjūčio 20 d. Apie kompozitorį, jo gyvenimą ir kūrybą papasakojo programai vadovė Anapolijus Šlutas ir muz. Arūnas Kaminskas. Programa buvo pajavirinta penkioms komp. Jakubėno kūriniais. Buvo trumpai apibūdinta ir komp. Vl. Jakubėno draugija, kuri renka, globoja ir populiarina šio kompozitoriaus kūrybą. Ši rudenį bus minima kom. Jakubėno mirties dešimtmetis.

x Brighton Ethnic Senior Services (BESS) veltui dalis iš valdžios gautus maisto produktus vyresnio amžiaus žmonėms rugpjūčio 28 d. nuo 11 val. ryto Holy Martyrs parapijos salėje, 4327 So. Richmond Ave. Produktai dalijami vyresnio amžiaus žmonėms, tik reikia parodyti identifikacijos kortelę, kurią gauti šios įstaigos raštinėje, reikia įrodyti, kad gyvena 60632 zonoje.

x Lietuvių Fronto bičiulių susirinkimas bus Dainos restorano salėje rugsėjo 6 d., šeštadienį, 6 val. pirmas po šių metų atostogų.

x Cicero Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyba ruošia rugsėjo 8 dienos Tautos šventės minėjimą rugsėjo 14 d. Šv. Antano parapijos salėje. Minėjimas prasidės šv. Mišiomis parapijos bažnyčioje 10:30 val. Mišias atnašaus ir pamokslą pasakys kun. Kęstutis Trimakas. Po Mišių parapijos salėje paskaita ir meninė dalis. Po minėjimo pasivašininimas.

x Rugpjūčio 27 ir 28 dienomis įvyks Marquette Parko Lituanistinės mokyklos registracija, nuo 12 val. iki 2 val. p.p., 106 kambaryje, Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje. Bus darželis, 1 sk. iki 8 sk. ir specialus skyrius nemokantiems lietuviškai. Tuo pačiu metu vyks registracija ansambliui, tiems kurie nelanko pamokas toje mokykloje, bet norėtų išmokyti tautinių šokių ir lietuviškų dainų. Visi kviečiami užsiregistruoti. (pr.)

x 17 dienų kelionė į Lietuvą spalio 13 d. tiktai \$1,545.00 iš Chicago. 11 dienų Lietuvoje. Vietų skaičius ribotas, todėl prašau tuojau registruotis: American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312-238-9787. (sk.)

Europos studijų dienos svečiai iš Amerikos, Austrijos Salzburgo kun. dr. V. Cukuras, Č. Grincevičius, vysk. A. Deksnys ir K. Pabedinskas.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Istorikas dr. Kostas Jurgėla pamažu sveiksta Bethesda, Md., ligoninėje po kaitros priepuolio, kuris jį ištiko dirbant sode vidurdienį liepos 14 dieną. Liepos 8 jis grįžo iš New Yorko palaidojęs ten savo jaunesnįjį brolių gydytoją Julijū Jurgėlą, Amerikos karo aviacijos kapitona, buvęs su juo savanoriu Lietuvos nepriklausomybės kovose ir Mažosios Lietuvos sukilime 1923 metais. Kostas Jurgėla, kai priepuolio paliestoji kairioji ranka pradėjo gytį, buvo paleistas namo, bet po keturių dienų turėjo vėl grįžti ligoninė dėl aukštos temperatūros. Norintieji su juo susisiekti gali rašyti: Room 547, Suburban Hospital, Bethesda, Md. 20814. Šiomis dienomis pasirodė dr. K. Jurgėlos veikalas anglų kalba „Lithuania and United States: Establishment of State Relations". Tai papildyta ir iliustruota jo tezę doktoratui Fordhamo universitete. Išleido Tautos Fondas ir Lietuvių Istorijos draugija. Jis ruošia papildymą ir antrajai laidaui jo knygos „The History of the Lithuanian Nation", pasirodžiusios 1947 metais. Pastarąją leidžia Vydūno fondas.

— Washingtono BALFO skyrius pradėjo naujus veiklos metus. Į valdybą išrinkti šie asmenys: dr. Andrius Vytautas Valiūnas — pirmininkas, Audronė Pakštienė, Natalija Paramskienė, Dalia Butėnienė ir dr. Danutė Staknytė Harmon. Į revizijos komisiją išrinkti: Laima Platerienė, Aloyzas Aidis ir dr. Ramūnas Kondratas.

— [Seattle, Wash., grįžo dvi bendruomenės narės: Ilona Bray iš Washingtono, D.C., kur ji kelerius metus dirbo, ir Rasa Rašytė, kuri mokėsi Vasario 16 gimnazijoje Vokietijoje. Ji dabar pradės studijas Western Washingtono universitete, o Ilona Bray Washingtono universitete studijuos teise.

— Julija Steele dviejų Pittsburgo dalinių buvo išrinkta atstove į Susivienijimo Lietuvių Amerikoje seimą, kuriame buvo paminėta organizacijos 100 metų gyvavimas. Nors ji seniai jau gyvena Seattle, Wash., bet yra daug tai organizacijai pasidaravusi. Ji dalyvavo seime, kuris vyko Chicagoje.

— Seattle Lietuvių Bendruomenės apylinkė išnuomavo „palapinių" miestelį netoli Seabeck Kitsap pusiasalio. Čia bus gegužinė rugpjūčio 31 d. nuo 10 val. iki vakaro. Dėl informacijų galima skambinti Marijai Strickland tel. 282.4498.

— Kun. Justinas Vaškys, OFM, Rochesterio lietuvių parapijos klebonas, buvęs lietuvių pranciškonų provincijos, lankėsi Brooklyno pranciškonų vienuolyne, iš ten išvyko į Bostoną aplankyti dr. J. Girmiū, o paskui į Kennebunkporto pranciškonų vienuolyną praleisti atostogų ir pailsėti. Jo pastangomis buvo įtaisyta spaustuvė Brooklyne, sujungti „Darbininko", „Amerikos" ir „Lietuvių Žinių" laikraščiai, perimtas leisti „Aidų" žurnalas. Jis renka dokumentaciją ir nori paruošti pranciškonų veiklos apžvalgą Amerikoje. Pereitais metais jis jau atšventė kunigybs 50 metų jubiliejų.

— Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. A. Olsauskas Los Angeles ragina lietuvius tėvus leisti savo vaikus į lituanistinę šeštadieninę mokyklą. Mokyklai vadovaus Juozas Pupius.

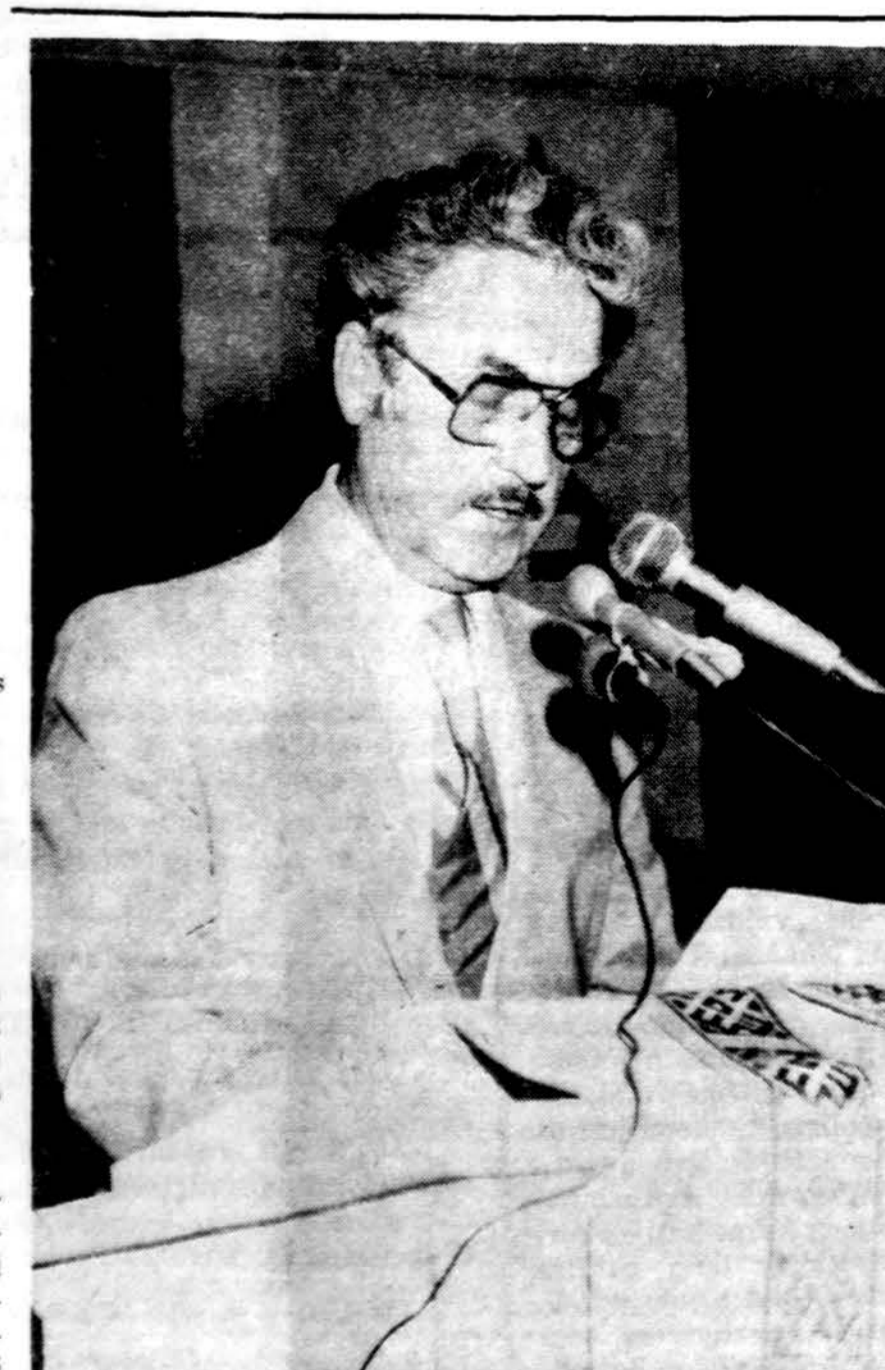
— Pauliaus Jurkaus tapybos paroda bus per jo kūrybos šventę rugsėjo 13-14 dienomis Kultūros Židinyje Brooklyne, N.Y. Paroda bus apžvalginė, išstatyta apie 50-60 darbų.

— Lietuvių Jaunimo sąjunga pradeda smarkiai judėti, planuoja šio rudens

veiklą. Sąjungos komitetas Washingtono parengs planus, kaip tiesiogiai kovoti prieš OSI neteisingą veiklą ir nusi-kaltimus žmogaus teisėms bei bendradarbiavimą su komunistų KGB. Šiuo metu rūpinasi surengti New Yorko koncertą, kurį atliks Australijos grupė „Svajonė", telkianti lėšas Pasaulio Jaunimo kongresui Australijoje. Tas ansamblis Amerikoje koncertuos įvairiuose miestuose. Juo rūpinasi Liet. Jaunimo sąjunga ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenė. New Yorko galima informacijų daugiau gauti, paskambinus skrybiaus pirmininkei Jolitai Gudaitytei tel. 718-793-2755.

— I Lietuvos Dukterų draugijos Seattle skyrių įsijungė Danutė Musteikytė-Rankienė ir Stasė Skalinskė. Susirinkimą pravedė draugijos pirmininkė Alicija Lapatinienė. Susirinkime buvo svarstoma lėšų rinkimas neturtingiesiems ir lietuviškos kalėdinės eglutės rengimas Istorijos ir Pramonės muziejuje.

— Demonstracija prieš Sovietų Sąjungos tautų okupaciją prie Federal Building laiptų buvo gedulo juostos savaitės progė. Lietuviams atstovavo Seattle Lietuvių Bendruomenė, mo-

Dr. Antanas Razma, Lietuvių fondo valdybos pirmininkas, daro veiklos pranešimą. Nuotr. J. Tamulaičio

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

PASIEKTI MOKSLO VIRS...

Yra jaunuomenės, kurie dalį savo gyvenimo praleidžia „Good Time" mokykloje. Tokie su dideliu pasiryšimu ir išterme kopija mokslo laipsniais ir rimtai ruošia savo ateitį. Toks yra Kęstutis Dapkus, Reginos ir Algirdo sūnus, gimęs ir augęs Chicagoje, vėliau su tėvais persikėlęs Hinsdale, Ill. Čia m. baigė Hinsdale aukštąją mokyklą, tuo pačiu metu laimėjęs lituanistinę mokyklą Chicagoje ir priklausydama Tautinių šokių grupei.

terys tautinių šokių. Taip pat buvo Lietuvių vėliava, demonstracijos ir Olimpinis kongreso rūmų, kur dalyvavo ir lietuvių su kitu pavergtu tautų atstovais. Demonstracijos buvo prieš Sovietų Sąjungą, kuri nesilaiko Helsinkio principų.

— Šiais metais Seattle Lietuvių Bendruomenės narių jaunimas baigė aukštąją mokyklą: Lidija Morkūnaitė, gavusi prezidento pažangumo žymenį ir Washingtono valst. garbės premiją ir Steven Mrovec. Universitetai baigė: Danutė Morkūnaitė, Washingtono universiteto medicinos seselių fakultete, Elisabeth Skotte baigė Washingtono universitete bei Laima Juos Seattle bendruomenės kasveikino ir palinkėjo laimingo tolimesnio mokymosi darbo.

KANADOJE

— Studentai litvininkai Toronte, Kanadoje, stovyklaujantieji šiais metais atitinkamai labai aktyviai dalyvavo Juodųjų studentų demonstracijose Toronto centre. Ypatingai aktyviai apsiėmė keturi studentai rengė ir išsidėstė juodai — raudoni, daug fotografų, įdomių pasisakimų ir šūkesių. Šią demonstraciją Torontoje atitinkamai prisijungė ir visos kitos tautos, demonstrantų Torontoje, 23 d. Studentai atitinkamai į demonstracijas dalyvavo iš latvių stovyklavietėje, kurioje apie 50 studentų jau visą savaitę atostogavo diskutoja įvairias temas ir tautines temas pasikvietę paskaitininką prof. Silbajorį, inž. P. Vaisnį. Vakarą pajavirindami stovyklavietėje laukė dainuoti studentai atvykę iš įvairių Amerikos ir Kanados universitetų.

VAK. VOKIETIJE

— Kun. V. Šarka šiemet birželio mėnesio kunigybs 40 metų sukaktį. Gimęs 1922 m. gegužės 2 d. Kaniūkų km., Dūkų par., Vilniaus krašte. Baigė Vilniaus vytauto D. Giedrės ir kunigų seminariją, baigė Eichstaette mokyklą teologiją ir buvo paminėtas kunigu. Aptarnavo parapijų stovyklų, bet ypatingą žymėjimą aptarnaudamas veicinamąją stovyklą Grotto, kur padėdamas emigrantams. Dabar aptarnauja Hamburgo, Luebecko, Neumarko, Regensburgo ir kitas parapijas, kur yra lietuvių. Šiuo metu siveikata silpnoka, bet vis dar pats negali vairuoti, vežamas pamaldų laikydamas. Jubilias gerai žinomas ne tik šiaurinėje, bet ir Vokietijoje lietuviams, kurie turi reikšmę su lietuvių.

Baigęs gimnaziją studijavo University of Illinois Circle Campus ir čia po 4 m. studijų gavo B.S. iš cheminės inžinerijos. Visus ketverius metus buvo Deans List (priklausė tik gabiausi studentai). Pirmaisiais studijų metais jis buvo išrinktas į Phi Kappa National Honor Society. 1979 m. rudenį jis buvo nominuotas stipendijai AMOCO fundacijos „For his Academic Excellence and Future Promise as a Chemical Engineer". Studijuodamas jis gavo ne vieną pagyrimą ir pažymėjimą už išskirtinus akademinis pasiekimus. Jis buvo pasiūlytas Chemical Engineering fakulteto ir gavo Harry McCormack žymenį. Tai daroma kasmet stipendija, vadinama „In Autstand-in Senior in Chemical Engineering, to Recognize Extra-curricular Endeavors, Character, and Potential for development in the profession of Chemical Engineering".

Dr. Kęstutis Dapkus

1980 m. Kęstutis buvo priimtas į Graduate Program in Chemical Engineering at Carnegie-Mellon University, Pittsburgh, Pa., kur jis gavo Graduate Fellowship. Ta stipendija ne tik garantuoja mokesčių už mokslą, bet palengvina tolimesnes studijas, siekiant ar magistro ar doktorato. Gabus jaunuolis Kęstutis „prašoko" magistrą ir siekė doktorato, nebijodamas kelerių metų labai sunkaus ir ištervingo darbo. Dar studijų nebaigęs jau važiavo į San Francisco ir Washingtoną su paskaitomis American Chemical Society National konferencijose. Drauge su savo profesorium Paul Sides yra parašęs mokslinį straipsnį „Nucleation of Electrolytically Evolved Hydrogen at an Ideally Smooth Electrode", atspausdintą Journal of Colloid and Interface Science vol. 111 Nr. May 1986. Carnegie-Mellon University Institute of Technologie šiam retų gabumų jaunuoliui 1985 m. rugpjūčio 20 d. įteikė Doctor of Philosophy laipsnį. Un-te išlėmė, dalyvaujant tėvams ir giminėms, įvyko š.m. gegužės 12 d.

Kęstučio moksliniais laimėjimais ir nepaprasta išterme džiaugiasi ypač tėvai, sesuo Aušra, brolis Andrius ir visa giminė. O tai yra laimėjimas ir visai mūsų visuomenei, kai tokie saunūs jaunuoliai taip gražiai reprezentuoja mūsų tautą. Šiandien Kęstutis su žmona Maria gyvena Glen Ellyn, Ill., ir dirba „Amoco" Oil Com. Research centre. Jaunai gražiai šeimai kuo geriausias sėkmės.

Elena Baltrušaitienė

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, I.L. 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ARAS
Dengiamie ir taisome visu rūšių STOGUS.
Su aukštu patyrimu, esame apdrausti. Pats prižiuriu darba.
ARVYDAS KIELA
737-1717
arba tarp 10 v.r. ir 8 v.v.
Tel. 434-9655